1.l.1.1.1 1.<mark>የጉራጌ ዞን ስራ </mark> እድል ፈጠራና ኢንተርፕራይዝ ልማት መምሪያ

1.የመምሪያው ፅ/ቤት ስም

- የጉራጌ ዞን ስራ እድል ፈጠራና ኢንተርፕራይዝ ልጣት መምሪያ
- > Gurage Jop creation and Enterprase Development Department

2.ኢድራሻ

- **>** ስልክ -011-330-03-17
  - 🕨 ቴሌግራም -Gurage Jop creation and Enterprase Development Department

3.አላማ

ዋና አላማ

በንጠርና በከተማ ስራ አጥ ዜጎች በተጠኑ የስራ መስኮች ላይ በማሰማራትና የስራ ዕድል በመፍጠር ለአነስተኛና መካከለኛ ማኑፋክቸሪንግ ዘርፍ የማይቋረጥ ግብዓት በመሆን ከግብርና ወደ ኢንዱስትሪ ለሚደረገው ሽግግር ተቋሟዊ ሚናውን እንዲወጣ ማስቻል ነው፡፡

4.ራሕይ

"በ2017 በዓለም *ነ*በያ ተወዳዳሪ የሆነ አምራች ኢንዱስትሪ ተፈጥሮ እና በዞናችን በ*ነ*ጠርና በከተጣ በተፈጠረ የሥራ ዕድል የህብረተሰቡ የኢኮኖሚ እድ*ነ*ት ተረ*ጋግ*ጦ ማየት፡፡"

5.ተልእኮ

በንጠርና በከተሞች ለሚደረጉ የሥራ ዕድል ፌጠራዎች የድጋፍ ማዕቀፎችን በማጠናከርና የስራ ዕድል በመፍጠር ለኢንዱስትሪ መስፋፋት ምቹ ከባቢ ሁኔታ በመፍጠር ለኢንተርፕራይዞችና ለልማታዊ ባለሀብቶች የላቀ አንልግሎትና ድጋፍ በመስጠት እና የዘርፉን የቴክኖሎጀ አቅም በማሳደግ ኢንዱስትሪዉ በተከታታይ በከፍተኛ ደረጃ እንዲስፋፋ ማድረግ፡፡

6.እሴቶች

- *🎏* አሳታፊና ቅንጅታዊ አሰራር
- *ም የጣያ*ቋርጥ ለዉጥና *መ*ሻሻል
- *ግ በግልጽኝነትና ተጠያቂነት ማገልገል*
- 🕝 ሁሉአቀፍ ተሳትፎና ተጠቃሚነትን እናሰፍናለን
- *© በሥራ* ውጤት ብቻ መመዘን
- *ም መረጃን* ለልጣት እናውላለን
- ለአካባቢ ማህበራዊ ደህንነት ጥበቃ እንታንላለን፣
- የሴቶች፤ የወጣቶች እና የአካል ኍዛተኞችን ሁሉ አቀፍ ተሳትፎና ተጠቃሚነት እናጠናከራለን።

7.በዳይሬክተሮች የሚሰጡ ዝርዝር ግብ እና የቢሮ ስልክ ቁጥር

7.1.ዝርዝር *ግ*ቦች

1.የንጠር ስራ ዕድ ፈጠራ ዘርፍ(011-365-8281)

ግብ፡-1.በገጠር ስራ እድል ፈጠራ ዙሪያ የማህበረሰቡና የወጣቱን ግንዛቤ ማሳደባ

ባብ:- 2 የአቅም ባንባታ ስልጠናና አቅም ጣንልበት

ባብ፡- 3 የስራ ፈላጊ ዜጎችን ኢኮኖሚያዊ ተጠቃሚነት ማሳደባ

*ግብ፡- 4 ለአዲስ ኢንተርፕራይዞች ድጋፍ ጣ*ንልበት

ግብ፡- 5 ለነባር ኢንተርፕራይዞች ድ*ጋ*ፍ *ጣ*ሳልበት

ባብ፡- 6 የጥናትና የመረጃ ተደራሽነትን ጣሳደባ

ባብ፡-7.የገበያ ልጣት እና የቴክኖሎጂ ተደራሽነትን ጣሳደባ

ግብ፡- 8 ምርጥ ተሞክሮ የመቀመርና የጣስፋፋት አሰራርን ጣሳደባ

2.የከተማ ስራ ዕድል ፈጠራ ዘርፍ(011-365-9778)

ግብ.1፡-በዘርፉ ስትራቴጂዎቸና የአሰራር ጣእቀፎች ላይ ለአመራሮች፣ ለባለሙያዎች፣ የህ/ክፍሎች፣ ለስራ ፈላጊዎችና እንዲሁም ለባለድርሻ አካላት ግንዛቤ በመፍጠር አዳዲስና ነባር ኢንተርፕራይዞች የኢንደሱትሪ ኤክስቴንሽንና የንግድ ልጣት አገልግሎት በመስጠት ለስራ ፈላጊዎች አጫጭር ስልጠና በመስጠት እስከ ደረጃ 4 የበቁ አንቀሳቃሾች ዉስጥ 80% ጣለትም ምዘና ያገኙ አንቀሳቃሶች ተፈጥራል፡፡

ግብ.2፡-ስራ ፈላጊ ዜጎችን በመመዝገብ መንግስታዊ ድጋፎችን በተሟላ ሁኔታ በጣቅረብ በሶስቱ እድገት ተኮር የስራ ዘርፎች በከተማ ግብርና በኢንዱስትሪ፣ ልማት ዘርፍና በአገልግሎት ዘርፍ በቋሚ (80%) እና በጊዜያዊ (20%) የሥራ ዕድል ተፈጥሯል፡፡

ግብ.3:-የመንግስታዊ ድጋፎችን በማማለት አዳዲስ ለሚቋቋሙና ለነባር ኢንተርፕራይዞች የለማ መሬትና ሼዶችን በመገንባት የንግድ አዋጭነት ዕቅዳቸው ለተረጋገጠላቸው ኢንተርፕራይዞች ብር በማስቆጠብ የብድር አገልግሎት በማቅረብና በማሰራጨት፤ መመለሻው ጊዜ የደረሰው ብድር 100% በማስመለስ ለአዳዲስ ኢንተርፕራይዞች የሂሳብ ዝርጋታ በማከናወን ለነባርና አዲስ ኢንተርፕራይዞች ሂሳባቸው ኦዲት ተደርጓል፡፡

ግብ.4፡-ሞኤል ኢንተርፕራይዝ በመምረጥየ ኢንተርፕራይዞችን ተሞክሮዎችን በመቀመርና ለኢንተርፕራይዞች በጣስፋት ተግባራዊ እንዲያደርጉ በማድረግ ተወዳደሪነታቸውን በክልሉ የተሻለ አፈጻጸም ያላቸውን የአንድ ማዕከላትና የአንድ ማእከል ባለሙያዎች እና ሞኤል፣ ወደ መካከለኛ የተሸጋሩ የኢንተርፕራይዝ እውቅና እንዲያገኙ ይደረ*ጋ*ል፡፡

ግብ.5.:- የገበያ ልጣት እና የቴክኖሎጂ ተደራሽነትን በጣሳደባ ለኢንተርፕራይዞች ላመረቷቸው ምርቶችና አገልባሎት የገበያ ትስስር ከአገር ውስጥ በሚገኙ መንባስታዊና መንባስታዊ ያልሆኑ ተቋጣት፣ በአካባቢ ገበያ፣ በዩኒየኖችና ህ/ሥራ ጣህበራት ጋር ሽያጭ በጣከናወን ብር ገቢ እንዲያገኙ ተደርጓል፡፡

ግብ.6.:- የዕድገት ደረጃን መሰረት ያደረገ ድጋፍ በመስጠት በጥቃቅ ን ደረጃ ኢንተርፕራይዞች በአነስተኛ ደረጃ ኢንተርፕራይዞች እንዲሺጋንሩ ይደረጋል፡፡

ግብ.7.:- በቴ/ሙያ ተቋጣት ለጥቃቅን ጣኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪዎች ዝግጁ የሆኑ በብ/ብ/ እንጨት፣ በአግሮፕሮሴስንግ፤ በጨ/ጨ/እና አልባሳት፣ በቆዳ ሥራና በኮንስትራክሽን ዘርፍ አይነት የተዘጋጁ አዳዲስ ናሙናዎች/ፕሮቶታይፖች/፣ ወደ አብዢ ተቋጣት የተሸጋገሩ አዲስ የቴክኖሎጂ ናሙናዎች /ፕሮቶታይፖች /በአብዢ ተቋጣት የተባዙ ቴክኖሎጅዎች በመሸጥ ህብት በመፍጠር ወጣቶችና ሴቶች አንቀሳቃሾችን ተጠቃሚ ተደርጎል፣

ግብ.8.:- ለጥቃቅን ጣንፋክቸሪንግ ተቋጣት የሚያስፈልጉ ግብዕቶች/ የፕሬ ዕቃና የጣሽነሪ መረጃ በጣሰባሰብና የተዘጋጀዉ የጥናት ሰነድ ለታችኛዉ መዋቅር በጣሰራት ኢንተርፕራይዞች እና አንቀሳቀሾች ተጠቃሚ ተደርጋል፡፡

ግብ.ዓ.:- አዳዲስ አንድ ማዕከላት በመክፈት ነባር የአንድ ማዕከል በማጠናከርና ለሥራ ፈላጊዎች አገልግሎት እንዲያገኙ በማድረግ ነባር አንድ ማዕከላትን በደረ*ጃ መ*መደቢ*ያ ጋ*ይድ ላይን መሰረት ተመድቧል፡፡

ባብ .10፡- የከተማ ምባብ ዋስትና ፕሮግራም በሚተገበርባቸው 2 ከተሞች አስፈላጊውን የቅድመ ዝግጅት ሥራ በጣጠናቀቅ፣ ከድህነት ወለል በታች የሚኖሩ ቤተሰቦች እና ባለሰቦች በመለየት በአከባቢ ልማት ሥራ ዜጎችን በማሳተፍ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ተደርጓል፡፡

3.የማትፋክቸሪንግ ዘርፍ(011-365-9918)

- **ግብ1**. በዞኑ የአምራች ኢንዱስትሪዎችን መሠረት ለማስፋት አዳዲስ አነስተኛና መካከለኛ ጣኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪዎችን በጣቋቋም ለዜጎች የሥራ ዕድል መፍጠር እና ነባር ኢንዱስትሪዎችን በጣጠናከር ለዜጎች የሥራ ዕድል መፍጠር ሲሆን ከአነስተኛ ወደ መካከለኛና ከመካከለኛ ወደ ከፍተኛ ኢንዱስትሪዎች እንዲሺጋንሩ ተደርጓል፡፡
- **ግብ2.**የአነስተኛና መካከለኛ ማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪ ልማትን ለማፋጠንና ከአካባቢ ብክለት የጸዳ የአምራች ኢንዱስትሪን ለማስፋፋት እንዲያግዝ ከማኑፋክቸሪንግ ዘርፍ ውጭ ለተሰማሩ ባለሀብቶች፣ ለዩኒቨርስቲ ምሩቃን እንዲሁም በአካባቢ ጥበቃ ዙሪያ ለኢንዱስትሪያሊስቶች ግንዛቤ ተፈጥሯል፡፡
- **ግብ3**.የአስሬፃሚ እና የባለድርሻ አካላት ዕውቀት፣ክህሎትና አሰራር ለማሻሻልና ለአምራች ኢንዱስትሪው መንግሥታዊ ድጋፎችን በብቃት ለመስጠት እንዲያስችል ለአመራሮች፣ ለየዘርፉ ሬጻሚዎች በተሰጠ ሥልጠና አቅጣቸው ተግንብቷል፡፡
- **ግብ4**. አነስተኛና መካከለኛ አምራች ኢንዱስትሪዎች ያሉባቸውን የማምረ*ቻ* ማሽነሪ እንዲሁም የሥራ ማስኬጃ ከፍተቶቻቸውን ለመሙላት እንዲያግዝ ለአነስተኛና መካከለኛ አምራች ኢንዱስትሪዎች የብር፣ ማሽነሪዎችና የሥራ ማስኬጃ ብድር እንዲመቻችላቸው ተደርጓል፡፡ እንዲሁም የማሽነሪ ፍላንት የተፈጠረላቸውን አምራች ኢንዱስትሪዎች የማሽነሪ ብድር ብር ማስመለስ
- **ግብ5**. አነስተኛና መካከለኛ አምራች ኢንዱስትሪዎች ያላቸውን ውስን ካፒታል በግንባታ ላይ በጣዋል የካፒታል እጥረት እንዳያጋጥጣቸው ለምርት ጣምረቻ የሚሆን መሬት እንዲዘጋጅ በጣድረባ አዲስ ጣምረቻ ህንጻ በመገንባት እና የተጀመሩትን ነባር ግንባታ በጣጠናቀቅ ኢንዱስትሪዎች ተጠቃሚ ሆነዋል፡፡
- **ግብ6**. አነስተኛና መካከለኛ አምራች ኢንዱስትሪዎች በጥራት፣ በዋጋና በጊዜ በገበያ ላይ ተወዳዳሪ የሆነ ምርት እንዲያመርቱ በአነስተኛና መካከለኛ አምራች ኢንዱስትሪዎች ውስጥ የታቀፉ ኢንዱስትሪያሊስቶች የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት እንዲያገኙ ተመቻቸቷል ምዘና ተከናውኗል፡፡ችግር ፈቺ ቴክኖሎጂዎች በመኮረጅና በጣሻሻል ለአነስተኛና መካከለኛ አምራች ኢንዱስትሪዎች እንዲሸጋገር ተደርጓል፡፡
- **ግብ7**. የአነስተኛና መካከለኛ አምራች ኢንዱስትሪዎች በገበያ ውስጥ ብቁ ተወዳዳሪ በመሆን ገቢ ምርቶችን በመተካትና በወጪ ምርቶች ላይ በአይነትና በብዛት እንዲያሳድጉ ለማስቻል ባዛርና ኤግዝብሽን በማዘጋጀት ኢንዱስትሪዎችን በማሳተፍ ሽያጭ አካሂደዋል፡፡አምራች ኢንዱስትሪዎች የሀገር ውስጥ ገበያ ትስስር ተፈጥሮላቸዋል፡፡

7.2.ስልክ ቁጥር

1.የንጠር ስራ ዕድ ፌጠራ ዘርፍ	011-365-8281
2.የከተማ ስራ ዕድል ፌጠራና ምኅብ ዋስት ዘርፍ	011-365-9778
3.የተቃቅንና አነስተኛ ማኑፋክቸሪንግ ዘርፍ	011-365-9918
4.የበጀት ሪቅድ ዝ/ክ/ግ/ግብረ መልስ አስተባባሪ	011-3658631
5.የາሐር ወጣቶች 1/ማስገኛ ዳይ. አስተባባሪ	011-365-9043
6.የንጠር ወጣቶች አደረጃጀት ዳይሬክቶሬት አስተባባሪ	011-365-8060
7.የፋሲሊቴሽን ዘርፍ አስተባባሪ	011-365-8371
8.የሊዝ ፋይ/ገበያ ልማት ዳይ. አስተባባሪ	011-365-8252
9.የተናትና ፕሮሞሽን ዳይሬክቶሬት አስተባባሪ	011-3659512
10.የከላስተር ማዕከላት ዳይሬክቶሬት አስተባባሪ	011-365-8371
11.የጨር,ቃጨርቅናቆዳ ዉጤቶች ዳይ. አስተባባሪ	011-365-9861
12.የኮ/ግ/አቅርቦትና/ኬ/ጌ/ ዳይሬክቶሬት አስተባባሪ	011-365-9861

13.የአማሮፕሮሰሲንჟ አስተባባሪ	011-365-8252
14.አንድ ማዕከል ዩኒት አስተባባሪ	011-365-9285
15.የማስፈጸም አቅም ግንባታዳይሬክቶሬት አስተባባሪ	011-365-8125
16.የጥቃቅን ማኑፋክቸሪንግ አስተባባሪ	011-365-9861
17.የኢንተርፕራይዝ አስተባባሪ	011-365-8387
18.የስነ-ምባባር አራሰር	011-365-8221
19.የምኅብ ዋስትና ዳይሬክቶሬት አስተባባሪ	011-365-8125
20.የሰዉ ሀብት ስ/አ/ አስተባባሪ	011-365-8487
21.መረጃ ስታስቲክ አስተባባሪ	0113-3658557
22.ስራዓተ-ጾታ አራስር	011-365-9285

8.የትኩረት *ሞ*ስክ

- 🕨 ከዞን እስከ ቀበሌ ያለዉን የመምሪያዉ የማስፈጸም አቅም በማሳደግ ዉሔታማና ተወዳዳሪ ተቋም ይፈጠራል፡፡
- በንጠርና በከተማ ስራ ፈላጊ ወጣቶችን በመለየት በማስልጠንና የተለያዩ ድጋፎችን /የመስሪያና መሸጫ ቦታ፤ብድር በማመቻቸት ወዘተ.../ በማቅረብ የስራ ስምርት መስጠት
- የስራ ፈላጊዎችና የተደራጁ ኢንተርፕራይዞች የሚሰጡ አገልግሎቶች እና መንግስታዊ ድጋፎች በተቀናጀ መልኩ ከአንድ ማዕከል እንዲያገኙ ይደረጋል፡፡
- የተጀመሩ የነበያ ማዕከላት በማጠናቀቅ ለጥቃቅን አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ምቹ የሆነ የማምረቻና መሸጫ ሼዶችን በተመጣጣኝ ኪራይ በማቅረብ ተጠቃሚ እንዲሆኑ በማድረግ በነበያ ላይ ብቃት ያላቸዉ ተወዳዳሪ እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡
- የኢንተርፕራይዞችን ችግር የለየና በፍላንት ላይ የተመሰረተ መረጃ በማሰባሰብና በማደራጀት በንጠርና በከተማ የሚገኙ ሥራ ፈላጊዎችን በመለየትና የሥራ ዕድል በመፍጠር፣ አጫጭር ገበያ ተኮር ሥልጠና፣ የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን እንዲሁም የቴክኖሎጂ ድጋፍ፣ የፋይናንስ፣ የመሳሪያ ሊዝ አገልግሎት፣ የመስሪያና ማምረቻ መሬትና ሼድ፣ የምርት ማሳያና መሸጫ ማዕከላት አቅርቦት፣ የመሰረተ ልማት አቅርቦት፣ የገበያ ትስስርን በማመቻቸትና ምርጥ ተሞክሮ ቀምሮ በማስፋት፣ ጥቃቅን፣ አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች/ኢንዱስትሪዎች እንዲፈጠሩና እንዲጠናከሩ እንዲሁም የደረጃ ሽግግር ድጋፍ ይደረጋል
- ▶ ኢንተርፕራይዞች የሚያመርቱት ምርትና አገልግሎት በዋጋ ፤በጥራት ና በጊዜ ተወዳዳሪ ሆነዉ በዞናቀፍ፤ክልልና ሀገር አቀፍ ባዛርና ኤግዚቢሽን በማዘጋጀት የገበያ እድሎች ን እንዲጠቀሙ ይደረጋል።
- ከባብርና ወደ ኢንደስትሪ መርኢኮኖሚ የሚደረገዉን ሽባገር የሚያፋጥኑ የጣኑፋክቸሪንባ ኢንዱስትሪዎች ልጣት ላይ የሚሳተፉ ቅድሚያ ይሰጣል።

9.የሴክተሩ አጠቃላይ ገፅታ

ተቋሙ ሶስት(3) ዘርፎችና 21 የስራ ሂደቶች ያሉት ሲሆን በስሩ አምስተ(5) የከተማ አስተዳደርና አስራ ስድስት(16) የወረዳ መዋቅሮች በስሩ ይገኛሉ።

2.የጉራጌ ዞን ፍትህ መምሪያ መረጃ

- 1. **የመምሪያው ስም፡-** የጉራጌ ዞን ፍትህ መምሪያ /Gurage Zone Justice Department/
- 2. **አድራሻ**፡- ስልክ *0*1133*000*36

ፖ.ሣ.ቁ 99

ፋክስ *0*1133*0*1796

3. ዋና አላማ፡-

የዚህ ዕቅድ ዓላማ የዞኑ ዐቃቤ ሕግ መምሪያ የተጣለበትን ኃላፊነትና ተግባር በስትራቴጇያዊ አስተሳሰብ በመመራት የዘረጋውን የሚዛናዊ ውጤት ተኮር ዕቅድ ስርዓት ዓላማ፣ የስትራቴጇያዊ መሠረቶችና ጉዳዮችን ትስስርን በሚያጠናክር መልኩ ከሥር መዋቅር ጋር በቅንጅት በመስራት የላቀ ውጤት ለማስመዝገብ እንዲያስችል ምቹ ሁኔታን ለመፍጠር ነው፡፡

ዝርዝር አላማ

- መምሪያው ለማሳካት የተያያዘውን የፍትህ፣ የመልካም አስተዳደርና ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ግንባታ ከዞኑ መልካም አስተዳደር ግንባታ ግቦች ጋር በማጣጣም ወደ ላቀ ደረጃ በማድረስ በዞኑ የ10 ዓመት የእድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ በተቀመጠው የትኩረት አቅጣጫ መሠረት ዞኑ መልካም አስተዳደር፣ ዲሞክራሲና ሰላም የሰፌነበት እንዲሆን ለማድረግ፣
- ❖ መምሪያው በበጀት ዓመቱ ለመተግበር ያቀዳቸውን ስትራቴጂያዊ ግቦች በየደረጃው ካሉ አመራሮችና ፈጻሚ አካላት ጋር በመሆን በኃላፊነት በመውሰድ በሚመዘገበው ውጤት ተጠቃሚ እንዲሆን ለማስቻል፤
- ❖ መምሪያውና በሥር መዋቅር የተሻሻለና የተቀናጀ አፈጻጸም እውን እንዲሆን ሁሉም አመራርና ፈጻሚ አካላት የየራሳቸውን ሚና በመወጣት ተሳትፎአዊ አሰራርን ለማስፈን፤
- ❖ በመተግበር ላይ ያሉትን የመሠረታዊ የስራ ሂደት ለውጥና ሚዛናዊ ውጤት ተኮር ዕቅድ በተጠናከረ መልኩ በማስቀጠል የተቋሙን ውጤታማነት ወደ ላቀ ደረጃ ለማሺጋገር፣
- ❖ በአፈጻጸም ላይ ሊያጋጥሙ የሚቸሉ ቸግሮችን ለመፍታት ስትራቴጂያዊ በሆነ አስተሳሰብ የዕቅድ አፈጻጸምን ለመምራትና የእርምት አርምጃ ለመውሰድ ምቹ ሁኔታ ለመፍጠር፤

4. ራዕይ

በዞኑ ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች ተጠብቀው የህፃ የበላይነት ተረጋግጦ በአገራችን በአርአያነት ሊጠቀስ የሚችል ፍትህ ሰፍኖ ማየት፡፡

5. ተልዕኮ

በዞኑ ፍትህ እንዲሰፍን፣ የመንግስትና የህዝብ ጥቅሞች እንዲጠበቁ፣ በህገ-መንግስቱ ላይ የተደነገጉ ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች እንዲከበሩ ለጣስቻል የህብረተሰቡን ንቃተ-ህግ በጣሳደግ፣ ወንጀል ፈፃሚዎች ለህግ እንዲቀርቡና ለሬፀሙት ጥፋት በሕግ እንዲጠየቁ በማድረግ እንዲሁም የህብረተሰቡንና የተቋጣትን የመደራጀት መብት በጣረጋገጥ የመሪነት ሚና በመጫወት የህግ የበላይነትንና መልካም አስተዳደርን ጣስሬን

6. እሴቶች

- የህግ የበላይነትን ጣረ*ጋ*ገጥ
- ታማኝነት፤ ባልፀኝነትና፤ ተጠያቂነት
- ቀልጣፋነት፣ ፍትሐዊነት፣ ተደራሽነት እና ወጪ ቆጣቢነት፣
- እኩልነትና የአልጋይነት ስሜት
- ውጤትና አንልጋይነት ተኮር መሆን
- የተቀናጀ የፍትህ አገልግሎት
- ለለውጥ ዝግጁነት

7. በዳይሬክተሮች የሚሰጡ ዝርዝር ባብ

ዋና ዳይሬክተሮች:-

- ልዩ ልዩ ወንጀሎች(o1133o224o/o1133oo783)
  - የሰብአዊ መብት አጠባበቅ ተግባራትን ማሳደባ
  - የወንጀል ፍትህ አስተዳደር ጥራትና ውጤታማነትን ማሳደባ
  - ከባድ ወንጀሎችን በመቀነስ የመንግስትና የህዝብ ጥቅም ማስጠበቅ
  - የህገወጥ የሰዎች ዝወውር መከላከልና ለህብረተሰቡ ግንዛቤ መፍጠር
  - የይቅርታ አሰራር ውጤታማነትን ማሳደባ
  - ልዩ ትኩረት የሚያስፈልጋቸው የህብረተሰብ ክፍሎች ተጠቃሚነታቸውን ማጠናከር
  - የህግ ተደራሽነት ማሳደግ
  - የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት የመደራጀት መብታቸውን ማረጋገጥ
  - ከባለድርሻ አካላትና ከህዝብ ክንፍ ጋር ያለውን ቅንጅታዊ አሥራርን ማጠናከር
- የፍ/ብሄር ጉዳዮች፣
  - የፍትሀብሔር ፍትህ አስተዳደር ውጤታማነት ማሳደባ
  - የህፃ ምክር አንልባሎት አሰጣጥ ማጠናከር
- ጠ/ሲ/ማ/ፌ/ው/ም/ክፍል(o1133o1233)
  - ጠበቆቸ ለፍትህ ስርዓቱ ኢጋዥነታቸውን ማሳደግ።
  - የሰነዶቸና ማስረጃዎች ምዝገባና ማረጋገጥ አገልግሎት አሳጣጡን ማሻሻል።
- የታክስ ኢኮኖሚ ነክ ወንጀሎች፣
  - የታክስ ወንጀሎች አስተዳደር ጥራትና ውጤታማነትን ማሳደባ
- የሙስና ነክ ወንጀሎች፣
  - የሙስና ወንጀሎች አስተዳደር ጥራትና ውጤታማነትን ማሳደባ
- የሕ/ጥ/ማ/ማ/ ክፍል(o1133o1525)
  - 🕨 የንቃተ ህግ ግንዛቤ ማሳደግ
  - የህግ ጣርቀቅና ጣስረጽ ስራን ጥራትና ውጤታጣነትን ጣሳደባ
  - የመረጃ አያያዝ ስርዓትና የስርጭት ሽፋን ማጠናከር
  - የህዝብ ግንኙነትና የቅሬታ አቀራረብ ስርዓት ማጠናከር።
  - የሀብት አጠቃቀምና ግብዓት አቅርቦት ውጤታጣነትን ጣሻሻል

8. የትኩረት መስክ

የተጀመረውን የለውጥ ሂደት ለማስቀጠል የማስፌፀም አቅምን በማሳደባ የመንግስትና ህዝብን ጥቅም በማስከበር ይህንን መሪ ዕቅድ በማሳካት የተጀመረውን የልማት፣ የዴሞክራሲና የመልካም አስተዳደር ግንባታን ለማሳደባ የህባ የበላይነትን በማስከበር፣ የህብረተሰቡ ሥላምና ደህንነት የተረጋገጠ እንዲሆን በማድረባ በተቋሙ ቀልጣፋ፣ ውጤታማ፣ ፍትሃዊ እና ግልጸኝነትና ተጠያቂነትን ማረጋገጥ በሚቀጥሉት አስር ዓመታት ትኩረት የሚሥጥባቸው ይሆናሉ፡፡

9. አርማ

<u>3.የጉራጌ ዞን ንባድና ነበያ ልጣት መምሪያ</u>

የሴክተሩ

ስም ፡-

- ▶ የጉራጌ ዞን ንግድና ገበያ ልጣት መምሪያ
- Gurage Zone Trade and Marketing Development Department

ስልክ ቁጥር ፡-0113301836፣ ፋክስ 0113302876

Telegram Group :- የወረዳ/ከተማ ንባድና ነበያ ልማት አመራሮችና የዞን ጣኔጅምንት

- .1 ዓላማ፡- ፍትሃዊ የንባድ አሰራርና ዘመናዊ የባብይት ስርዓትን በመዘር*ጋ*ትና መልካም አስተዳደርን በጣስፈን የንባዱ ማህበረሰብና ሸጣቹን ህብረተሰብ ተጠቃሚነት በጣረ*ጋ*ገጥ እርካታ ደረጃቸውን ከፍ ጣድረባ ነው፡፡
- .2 1.2 ተልዕኮ፡- በክልሉ የነጻ *ነ*በያ *መ*ርህ የተከተለ ንግድና ግብይት በጣዘመን፣ በጣስፋፋት፣ ህጋዊነትና ፍትሃዊነት በጣስፌን የሸጣቹን ህብረተሰብና የንግዱን ጣህበረሰብ ተጠቃሚነት ጣረ*ጋነ*ጥ፡፡
- **.3 ራዕይ፡-** ለሀገር ውስጥና ለውጭ ገቢያ የሚቀርቡ ምርቶች በዓይነት፣ በመጠንና በጥራት አድገው፣ በቀጣይ ዕድገት ላይ የተመሰረተና በዓለም ተወዳዳሪ የሆነ ዘመናዊ፣ ህጋዊና ፍትሃዊ የንግድና ባብይት ዘርፍ በ2017 ዓ.ም ተፈጥሮ ማየት፡፡

.4 እሴቶች፡-

- ◊ በዕቅድ እንመራለን፣
- ♦ ፍትሃዊ አሳታፊና ዲሞክራሲያዊ አመራር መለያቸን ነው፣
- በማያቋርጥ ለውጥና መሻሻል እናምናለን!
- ◊ ጊዜ እና የሰው ኃይል ካሉን ሁብቶች ሁሉ ቁልፍ ሁብቶቻችን ናቸው፣
- ኪራይ ሰብሳቢነትን እንፀየፋለን፣
- **♦** መረጃን ለልማት እናውላለን፣
- **◊** ውጤት ያሸልማል፤
- **♦** ተገልጋዮቻችን የሕልውናችን መሠረት ናቸው!
- ♦ ቅሬታ አቅራቢዎች መካሪዎቻችን ናቸው!
- 🔇 ለህዝባቸን ብልፅግና እንተ*ጋ*ለን፡፡

.5 ሥልጣንና ተግባራት፡-

- ◊ ንግድና ኢንቨስትመንት እንዲስፋፋ የተመቻቹ ሁኔታዎች እንዲፈጠሩ ያደርጋል፣
- ♦ በክልሉ ውስጥ ንግድን ለማስፋፋትና ለማጠናከር ቀልጣፋ የግብይት ስርዓትና ተገቢ የንግድ አሰራር እንዲሰፍን ያደርጋል፣
- እግባብ ባለው ህግ መሰረት የንግድ ምዝንባና ፈቃድ አንልግሎት ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፣ ይሰርዛል፣ የንግድ መዝንብ ያደራጃል፣
- 🔇 በህግ በልዩ ሁኔታ ለሌላ አስፈፃሚ አካል የተሰጠው እንደተጠበቀ ሆኖ ህገ-ወጥ የግብርና ምርቶች ዝውውር ይቆጣጠራል፣ ይከታተላል፣ በህግ አግባብ እርምጃ ይወስዳል፣
- ◊ በህግ በልዩ ሁኔታ ለሴላ አስፈፃሚ አካል የተሰጠው እንደተጠበቀ ሆኖ የግብይት ሥርዓትን በበላይነት ይመራል፣
  ይከታተላል፣ ድጋፍ ይሰጣል፣
- ተገቢ ያልሆነ የንግድ አሰራርን ለመከላከል የሚያስቸል የተሟላ ስርዓት ይዘረጋል፣ የንግድ ህንች መከበራቸውን ያረጋግጣል፣ አፈጻጸጣቸውን ይከታተላል፣
- 🔇 💮 በሕግ መሰረት ለሸማቾቸ ተበቃ ያደርጋል፣ የንግድ እቃዎቸንና አገልግሎቶቸን ሥርጭት ይቆጣጠራል፣

- አግባብ ባለው አካል የዋጋ ቁጥፕር የተደረገባቸውን መሰረታዊ የንግድ ዕቃዎቸና አገልግሎቶቸ መተግበራቸውን ይቆጣጠራል፣
- እስገዳጅ የኢትዮጵያ ደረጃ ያላቸው የንግድ እቃዎችና አገልግሎቶች የደረጃውን መስፈርት ማሟላታቸውን ይቆጣጠራል፣ ከተዘጋጀላቸው ደረጃ በታች ሆነው በተገኙት ላይ እርምጃ ይወስዳል፣
- **♦** የሀገሪቱን ህጋዊ ስነ-ልክ ስርዓት በአግባቡ መተግበሩን ይቆጣጠራል፤
- ♦ የንባድየዘርፍና የሙያ ማህበራት እንዲቋቋሙ ያበረታታል፣የተቋቋሙትንም እንዲጠናከሩ ያደርጋል፣
- ◊ ንግድን በማስፋፋት ረገድ የከተማና የገጠር፣ የከተሞቸ የእርስ በርስ ትስስር እንዲጠናከር ስትራቴጇ ይቀይሳል፣ ተማባራዊ ያደርጋል፣
- **♦** የኤግዚብሽንና ፕሮሞሽን ሥራዎችን በበላይነት ይመራል፣ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፣
- የግብርና ምርት ውጤቶች ጥራታቸው ተጠብቆ ተገቢውን ገበያ በአገር ውስጥና በውጭ እንዲያገኙ ያደርጋል፣
- **♦** ዓላማውን ለማስፈፀም የሚችሉ ሌሎች ተዛማጅ ተማባራትን ያከናውናል፡፡

I. ትኩረት *መ*ስኮች፤ ዓመታዊ ግቦችና የሚጠበቁ ውጤቶች

3.1 የትኩረት መስኮች:-

የትኩረት መስኮቸን ለመለየት በቅድሚያ የሴክተሩን ተልዕኮ፣ ዕራይ እና በአዋጅ ለተቋሙ የተሰጡ ስልጣንና ተግባራትን መሰረት በማድረግ የተገልጋይን እርካታ ከማረጋገጥ፣ ከፋይናንስ አጠቃቀም ውጤታጣነት፣ ከውስጥ አሰራር እና ከመማማርና ዕድገት አንፃር ሁለት የትኩረት መስኮች እና ውጤቶች ተቀምጠዋል፡፡ እነርሱም፡

የትኩረት መስክ አንድ፡- ህጋዊ የንግድ ስርዓት ጣስፈን፡፡

ውጤት፡- በነፃ ገበያ ምርህ የሚምራ ህጋዊ ነጋኤና ፍትሃዊ ተጠቃሚነቱ የተረ*ጋ*ገጠ ሸማች ህብረተሰብ፡፡

የትኩረት መስክ ሁለት:- ዘመናዊ የሰብልና እንስሳት ምርት ባብይት ስርዓት መዘር*ጋ*ት::

ውጤት፡- በሰብልና እንስሳት ምርት ግብይት በሀገር ውስጥና በውጭ በተፈጠረ ገበያ ትስስር ገቢው ያደገ የግብይት ተዋንያን፡፡

3.2 የሴክተሩ ዓመታዊ ግቦች(ዋና ዓላማዎች)

- 1. የንባድና ባብይት አንልባሎት አሰጣጥ ዘመናዊና ቀልጣፋ በጣድረባ የተንልጋዩን እርካታ ማሳደባ፣
- 2. በንግድና ግብይት አገልግሎት ላይ የገበያ ትስስር በመፍጠር ተጠቃሚነትን ማሳደግ፣
- 3. የንግዱ ማህበረሰብ በንግድ ምዝገባና ፍቃድ ህግ መሰረት እንዲሰራ ዘመናዊና ቀልጣፋ አገልግሎት አሰጣጥ ስርዓትን ጣጠናከር፤
- 4. የንግድና ባብይት ህንችን በማስከበር መሰረታዊ የንግድ ዕቃዎች ባብይት ስራዎችን ጣጠናከር
- **5.** የሸጣቾች ጥቢቃ ሥራዎችን ጣጠናከር፤
- ዘመናዊ የንግድ ባብይት ማዕከላትን በማስፋፋትና በማጠናከር የነበያ መረጃ አቅርቦትና ስርጭት ተደራሽ ማድረባ፤
- 7. የሰብል ምርቶችን በጥራትና በመጠን ለሀገር ውስጥ እና ለውጪ ገበያ ትስስር እንዲፈጠር ጣመቻቸት፤
- 8. የእንስሳትና ተዋጽኦ ምርቶችን በተራትና በመጠን ለሀገር ውስጥ እና ለውጪ ገበያ ትስስር እንዲፈጠር ጣመቻቸት፤
- 9. የድጋፍ፣ ክትትልና ባብረ-መልስ ስራዎችን ጣጠናከር፤
- 10. ከባለድርሻ አካላት *ጋ*ር ቅንጅታዊ አሰራር ማጠናክር፣
- 11. የሪፎርም ሥራዎችን ማጠናከር፤
- 12. የባለብዙ ዘርፍ ሥራዎችን ማጠናከር፣
- 13. ኮሚኒኬሽን ሥራዎችን ማጠናከር፣
- 14. የሰው ሃይል፣ የመረጃና የቴክኖሎጇ አደረጃጀትና አጠቃቀም በማጠናከር የንግድና ግብይት ዘርፍ ተቋማዊ አቅም ማሳደባ፤
- 15. የመንባስት ፋይናንስና ንብረት አጢቃቀም ውጤታጣነትን ጣሳደባ፤

3.3.የሴክተሩ ዝርዝር ዓላማዎች

1. *የንግዱ ጣ*ህበረሰብ በንግድ ምዝገባና ፍ*ቃ*ድ *ህግ መ*ሰረት እንዲሰራ ዘመናዊና ቀልጣፋ አገልግሎት አሰጣጥ ስርዓትን ማጠናከር፤

🕱 የኔት ወርክ መሠረተ ልማት በተሟላላቸው አካባቢዎች የአንላይ ጣቢያዎቸን ማስፋፋት፤

🖎 የተቋቋሙና አገልባሎት የጣይሰጡ የአንላይን ጣቢያዎችን ችግሮች መለየትና መፍታት፤

2. የንግድና ግብይት ህጎችን በጣስከበር መሰረታዊ የንግድ ዕቃዎች ግብይት ስራዎችን ጣጠናከር

- 🙇 መሠረታዊ የፍጆታ ምርቶችን በስርጭት መመሪያ መሰረት ማሰራጨት፤
- 🙇 ወቅቱን የጠበቀ ኢንስፔክሽንና ሪጉሌሽን ስራዎች ማከናወን፤
- የስነ-ልክ መመሪመሪያ መሳሪያ ማሚላት፤
- 🖎 ከደረጃ በታች የሆኑ ምርቶችን የላብራቶሪ ፍተሻ እንዲደረግባቸው ጣቅረብ፤
- 🔈 በመሰረታዊ ፍጆታ ምርቶች ስርጭት ላይ ከተጠቃሚ ህብረተሰብ አስተያየት መቀበልና ተገቢውን ምላሽ መስጠት፣

3. *የሸጣቾች* ተበ*ቃ ሥራዎችን ጣ*ጠናከር፤

- 🖎 የግንዛቤ ክፍተቶችን በመለየት፤የስልጠና ሰነድ ጣዘጋጀትና መስጠት፤
- 🖎 የሸማቾች ሲቪክ ማህበራትንና ክበባትን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን
- 🖎 ማቋቋምና መደገፍ፤
- 🖎 በንግድ ድርጅቶች ላይ ወቅታዊ የሆነ የበር ከበር ክትትል ስራ በመስራት፤
- 🖎 የንቅናቄ መድረክ ጣዘጋጀት፤

4. ዘመናዊ የንግድ ግብይት ጣዕከላትን በጣስፋፋትና በጣጠናከር የገበያ መረጃ አቅርቦትና ስርጭት ተደራሽ ማድረባ፤

- 🖎 የንባድ ባብይት ማዕከላት የካፒታል ፕሮጀክት ዕቅድ ማዘጋጀትና ወደ ትግበራ መግባት፤
- 🖎 የአሰራር ክፍተቶችን ልየታ ማድረግ መረጃዎችን በማሰባሰብ የህግ ማዕቀፍ ማዘጋጀት፤
- 🖎 MIS ሶፍት ዌር ተደራሽ ማድረግና ተግባራዊ እንዲሆኑ ጣስቻል ፤
- 🖎 ለባዛርና ኤባዚብሽን ሂደት የወጡ የህግ ጣዕቀፍ ተግባራዊ ጣድረግ፤

5. የሰብል ምርቶችን በጥራትና በመጠን ለሀገር ውስጥ እና ለውጪ ገቢያ ትስስር እንዲፈጠር ጣመቻቸት፤

- 🖎 የምርት ፍላጎትና አቅርቦት በመጠን ፤በጊዜና በጥራት መለየት፤
- 🖎 የባብይት ተዋንያንን ልየታ ማድረባ የውል ስምምነት ሰነዶችን ጣዘጋጀትና ጣፈራረም፤
- 🖎 የትስስርና የባብይት ሂደቶችን መከታተልና መረጃዎችን ጣደራጀት፤
- እ የህግ ማዕቀፎች ተግባራዊነታቸውን መከታተል፤

6. የእንስሳትና ተዋጽኦ ምርቶችን በጥራትና በመጠን ለሀገር ውስጥ እና ለውጪ *ገ*ቢያ ትስስር እንዲፈጠር ማመቻቸት፤

- 🖎 የምርት ፍላጎትና አቅርቦት በመጠን ፤በጊዜና በጥራት መለየት፤
- 🖎 የባብይት ተዋንያንን ልየታ ማድረባ የውል ስምምነት ሰነዶችን ጣዘጋጀትና
- 🖎 ጣሬራረም፤
- 🖎 የትስስርና የባብይት ሂደቶችን መከታተልና መረጃዎችን ጣደራጀት፤
- 🖎 ከኤክስፖርት ምርት ባብይት ጋር ተያይዞ እንደ አስፈላጊነቱ የዳሳሰ ጥናት ማካሄድ፤
- የህግ ማዕቀፎች ተግባራዊነታቸውን መከታተል፤

3.3 የሚጠበቁ ውጤቶች

- 🗻 የተስፋፋ ዘመናዊ የንባድ ባብይት ስርዓት፤
- 🖎 የተጠናከረ ህጋዊ የንግድና ግብይት አገልግሎት፤
- 🖎 የረካ ተንልኃይና ሸማቸ ህብረተሰብ ፤
- 🗻 መብትና ግዴታው የተከበረ ሸጣች ህብረተሰብ፤
- 🐹 መሠረታዊ የንባድ ዕቃዎች ፍትሃዊ ተጠቃሚ ህብረተሰብ፤
- 🔈 ከንበያ ማዕከላት በተሰራጨ የንበያ መረጃ ተጠቃሚ ህብረተሰብ፤
- 🔈 በንቢያ ትስስር ተጠቃሚ የሆኑ የንግድ ተዋንያን፣
- 🖎 ያደገ የፈፃሚ አቅም እና የቴክኖሎጂ አጢቃቀም፤
- 🖎 የተደራጀ ዘመናዊ የመረጃ አያያዝና አጠቃቀም፤
- 🔌 በዘርፈ ብዙ ጉዳዮች ተጠቃሚ የሆኑ ሥራተኞች፣
- 🖎 ውጤታጣ የበጀት አስተዳደር፤

አርማ

<u>4.ወልቂ</u> ጤ

<u>አካባቢ ከፍተኛ ፍ/ቤት</u>

1 የተቋሙ ስም

ወልቂጤ አካባቢ ከፍተኛ ፍ/ቤት

Wolkite area high court

2.አድራሻ

ስልክ-0113301778/**011 330 16 21**

Email -gurazhcourt@yahoo.com

Telegram -

Face book - Wolkite area high court

p.o.box ⊠ 50

4հն 0113301513

Website ;-

3.አላማ

3.1 ዋና ዋና ዓላማዎች

- 🕨 ህገመንግስቱንና ህገመንግስታዊ ስርዓቱን ማክበርና ማስከበር፣
- ህጋዊና ፍትህዊ ውሳኔ በመስጠት የህግ የበላይነትን ማረጋገጥ፤
- ቀልጣፋ፣ውጤታማና ተደረሽነትን በማረጋገጥ የተገልጋዮች አመኔታና እርካታ ማሣደባ፣
- ሙስናና ብልሹ አሰራርን በመከላከልና በመዋጋት መልካም አስተዳደርን ማስፈን፣

3.2 ዝርዝር ዓላማ -----

4 <u>ተልዕኮ፣ራዕይ፣እሴቶች</u>

4.1 60C

<u>4.2 *ተልዕኮ*</u>

ከማናቸውም ተጽእኖ ነፃ በመሆን ህግን በመተርጎም ክርክሮች ላይ እልባት በመስጠት በህግ ብቻ የሚመራ የዳኝነት አካል በመፍጠር በገለልተኝነት፣ በህዝብ አገልጋይነት ስሜት፣ በቅልጥፍና፣ በሚዛናዊነት ለህብረተሰቡ ጥራት ያለው የዳኝነት አገልግሎት በመስጠት የህግ የበላይነት ማረጋገጥ ነዉ፡፡

4.3 እሴቶች

- 🕨 ነፃነትና ተጠያቂነት (independence and accountability)
- ንለልተኝነት (neutrality)
- እኩልነት (equality)
- ሚዛዊነት (fairness)
- ብቃት (competence and professionalism)
- ምላሽ ሰጪነት (responsiviness)
- የአንልግሎት ጥራት (quality in service)
- ግልጽነት (transparency)
- ህቀኝነትና ታማኝነት (honesty and lovality)

5.በተቋጣችን የሚሰጡ ዋና ዋና ባቦችና ዝርዝር

5.1<u>የዳኞች ጽ/ቤት(</u>011 330 13 87/011 330 06 16)

<u>የሚከናወኑ ዋና ዋና ተባባራት</u>

- በበጀት አመቱ <u>10136</u> የክርክር ፋይሎችን መክፈት
- በ2014 በጀት ዓመት ለከፍተኛ ፍ/ቤት እና በሥሩ ለሚ*ገ*ኙ ፍ/ቤቶች የሚቀርቡ የወንጀልና የፍ/ብሔር ጉዳዮች በተፋጠነ ሁኔታ በማየት **98.3%** በውሣኔ እንዲዘጉ ማድረግ፣
- በውክልና ቀርበዉ የሚታዩ የፌደራል ጉዳዮች በተገቢ ሁኔታ በማየት <u>97%</u> በውሣኔ እንዲዘጉ ማድረባ፣

- በበጀትአመቱ በውሣኔ ከሚዘጉ ጉዳዮች መካከል ቅልጥፍና በተቀመጠዉ ስታንዳርድ መሠረት እንዲሆን በማድረግ **95.2%** በ2 ወር ጊዜ ውስጥ ውሣኔ *እንዲያገኙ* ማድረግ፣
- በበጀት አመቱ የሚቀርቡ አዳዲስ ፋይሎች በሙሉ ውሳኔ እንዲያገኙ በጣድረባ ፍ/ቤቶቻችን ጉዳዮችን የጣጣራት አቅም 100% ጣድረስ፣
- በ2013 በጀት ዓመት የተላለፉ ውዝፍ ፋይሎች እና በበጀት ዓመቱ አዲስ የሚቀርቡ ፋይሎች ላይ የተፋጠነ ውሳኔ በመስጠት በየፍ/ቤቶቻችን የጉዳዮች የመጨናነቅ ሁኔታ ወደ **1** ቁጥር ዝቅ እንዲል ማድረግ፡፡
- የዳኛ መዝንብ ጥምርታ ከ1፡167 ወደ 2000 ከፍ ማድረባ

- በበጀት ዓመቱ በየፍ/ቤቱ የሚሥጡ ውሳኔዎች እንዳይሻሩ የማድረባ አቅም ወደ 87% ማድረስ፣
- የአንልባሎት አሠጣጥ ጥራትና ቅልጥፍና በማሻሻል የተንል*ጋ*ዮች እርካታ <u>83.4%</u> ማድረስ ፣
- በበጀት ዓመቱ ከአንልግሎት አውጣጥ ጋር ተያይዞ ከተንልጋዮች የሚቀርቡ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች በተንቢ ጊዜ ምላሽ እንዲያንኙ ጥረት ማድረባ፣

<u>የሚከናወኑ ዋና ዋና ተባባራት</u>

የዳኝነት አንልግሎት አውጣጣችንን ተደራሽነት ለማረ*ጋ*ንጥ ባለፉት አመታት የተደረጉት እንቅስቃሴዎችን በማጠናክር ለተንልጋይ ተደራሽ ወጪ ቆጣቢና ቀልጣፋ የሆነ የዳኝነት አንልግሎት እንዲያ*ገኙ* ይደረ*ጋ*ል፡፡ በዚ*ሁ መ*ሥረት

- በየተዘዋዋሪ ችሎት አገልግሎት መስጫ ማዕከላትየዳኝነት አገልሎት ማግኘት የሚገባቸው 1428 ተገልጋዮች ከመደበኛ ተግባራቸው ሣይለዩና ላልተገባ ወጪና እንግልት ሣይዳረጉ የዳኝነት አገልግሎት በቅርበት እንዲያገኙ ይደረጋል፡፡
- በዚሁ በተዘዋዋሪ ቸሎት ቀርበው የሚታዩ የወንጀልና የፍታቤሄር ፋይሎች በተቀላጠል ሁኔታ በማየት <u>96%</u> ውሳኔ እንዲያገኙ ማድረግ፡፡
- በወልቂጤ አካባቢ ከፍተኛ ፍርድ ፍ/ቤት አማካይነት በዉክልና የሚታዩ የፌደራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የስራ-ነገር ሥልጣን የሆኑ የወንጀልና የፍ/ብሔር ጉዳዮችን ተቀብሎ በማስተናገድ መዝገቦቹ የሚከራከሩ የግራና የቀኝ ተከራካሪዎች ወደ ፌደራል የመጀ/ደረጃ ፍ/ቤት በመመላለስ የሚደርስባቸዉን ወጪና እንግልት እንዲቀንስ ይደረጋል።
- በበጀት ዓመቱ በፍ/ቤቶቻችን ቀርበው ከሚስተናገዱ የህግ እውቀትና የገንዘብ አቅም ከሌላቸው ተገልጋዮች መካከል <u>ለ2810</u> ባለጉዳዮች በየፍ/ቤቱ በተወከሉ የህግ ባለሙያዎች አጣካይነት የህግ ድጋፍና የምክር አገልግሎት እንዲያገኙ ጣድረግ፣
- ጠበቃ ንዝተው ለመከራከር የንንዘብ አቅም ለሌላቸውና የህግ ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው <u>ለ37</u> ባለጉዳዮች በዞኑ በሚሥሩ ጠበቆች አማካይነት ነፃ የጥብቅና አንልግሎት እንዲያንኙ ጣድረባ፣

- በበጀት ዓመቱ ከፍ/ቤቶቻችን የፍትህ አገልባሎት ለሚፈልጉ ተገልጋዮች <u>8500</u> የአገልባሎት መጠየቂያ (ጣመልከቻ ተኪ) ፎርጣት በጣዘጋጀት እንዲጠቀሙ ይደረጋል፤
- በበጀት አመቱ ለፍርድቤቶቻችን ከሚቀርቡ የወንጀልና የፍ/ብሄር ጉዳዮች መካከል <u>490</u> መዝገቦች በአጣራጭ የሙግት መፍቻ ስራአት /በሽጣባሌ/ እንዲያልቁ እልባት እንዲያገኙ ጣድረግ፣
- በበጀት አመቱ በየፍ/ቤቶቻችን ቀርበው ከሚስተናንዱ ተንልጋዮች መካከል <u>29,366</u> ተንልጋዮች በየፍ/ቤቱ በሚሰሩ ዳኞች ሬጅስትራሮችና ሎሎች የህግ ባለሙያዎች አማካኝነት የህግ ግንዛቤ እንዲያንኙ ይደረጋል፡፡

*ግ*ብ - ልዩ ትኩረት የሚሹ *ጉዳ*ዮች ማጠናከር

- የህፃናት ቸሎት ጣጠናከር
- 99% በሴቶች ህጻናት ላይ የሚደርሱ ጥቃቶችን ውሳኔ መስጠት
- 99 % የሴቶች ህፃት ቀለብ ጉዳዮች ውሳኔ መስጠት
- 99% በሙስና በኮንትሮባንድ ለሚቀርቡ ጉዳዮች ውሳኔ መስጠት
- 99% የባብዓት እዳ የሚቀርቡ ክሶች ውሳኔ መስጠት
- 99% በንቢ ባብር /ታክስ ጣጭበርበር ጉዳዮች ውሳኔ መስጠት

ግብ- የዳኝነት ነጻነት፣ ግልፅነትና ተጠያቂነት ማሻሻል

<u>የሚከናወኑ ዋና ዋና ተባባራት</u>

- የዳኝነት ነፃነቱ 100% ማስጠበቅ
- ህግ በሚፈቅደው ሁኔታ ችሎቶች በግልፅ ችሎሎት ማሽቻል
- በበጀት ዓመቱ በዳኝነት አካሉ ላይ የሚቀርቡ የዲሲፒሊን አቤቱታዎችና ጥቆማዎች ተቀብሎ በማጣራት **በ86%** ላይ የውሳኔ ሀሳብ በመሥጠት ለክልሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ እንዲተላለፍ ማድረ*ግ*፣
- በበጀት ዓመቱ ተጨጣሪ ዳኛና ፍ/አፊሥር ለሚያስፈል*ጋ*ቸው ፍ/ቤቶች እጩ ባለሙያዎችን በመመልመልና እንዲሾሙ(እንዲመደቡ) በጣድረ*ባ* የዳኝነት አካሉ <u>85%</u> ጣድረስ፣
- በበጀት ዓመቱ ጥቅማ ጥቅም ማግኘት ለሚገባቸው የዳኝነት አካላት በወቅቱ እንዲያገኙ ተገቢዉ መፈፀም፤ በበጀት ዓመቱ የክልሉ የፍትህ አካላት ማሥልጠኛ ተቋም በሚሰጠው የስራ ላይ የዳኝነት ስልጠና ለዞኑ ፍርድ ቤቶች በሚሥጠው ሥልጣኝ መጠን ሥልጠና ካልወሥዱ ፈፃሚዎች መካከል በመመልመል ገብተው እንዲሥለጥኑ ማድረግ፤

5 <u>የሴክተሩ የትኩት *ሞ*ስክ</u>

ተቋሙ አጠቃላይ በሁለት የትኩረት መሥኮች የተከፈለ ነው እነሱም

5.1 መስጣት መወሰን፡-በህን መንግስቱና በሌሎች ህንች በተሰ_ጠው የዳኝነት የስረ ነንር ስልጣን መሰረት የሚቀርቡለትን ጉዳዮች አይቶና አከራከሮ በህጉ መሰረት ውሳኔ መስጠት

5.2 የዳኝነት ነጻነትና ተጠያቂነት ጣረጋገጥ፡-የዳኝነት አካሉ ዳኞች በህ*ገ-መንግ*ስቱ የተሰጣቸው ነፃነት እንዲጠበቅና

የተሰጣቸው ሃላፊነትን ጥሰው የዲሲፒሊን ባድፌት ሬጽመው በተገኙ ጊዜ የዲሲፒሊን ህጉ መሰረት ተገቢው እርምጃ መውሰድ

የሴክተሩ አጠቃላይ ገፅታ

የፍርድ ቤቶች መኖር አስፈላጊነት በአንድ አገር ውስጥ ለሚኖሩ ሕዝቦች ግንኙነታቸው ሳይናጋ ተከብሮ እንዲኖር፣ የአገሪቱ ሕዝቦች መብትና ግኤታ እንዲከበር እንዲሁም ሠላምና ደህንነት ተጠብቆና ተረጋግቶ እንዲቀጥል ለማድረግ ነው፡፡ በአገራችን ፍ/ቤቶች የተቋቋሙበት በእነዚህ መሠረታዊ መርሆዎች መሠረት መሆኑ የታወቀ ነው፡፡

በአገራቸን ኢትዮጵያ መደበኛ ፍ/ቤቶቸ በአዋጅ ከመቋቋጣቸው በፊት የአገሪቱ ሕዝቦቸ ይዳኙ የነበረው በትላልቅ ዋርካዎቸና ዛፎች ሥር በባሕላዊ መንገድ በሚመረጡ ባሕላዊ ዳኞች በባሕላዊና ልማዳዊ ሕጐቸና ደንቦች አማካኝነት ነበር፡፡ ዳኝነቱ በዚህ ዓይነት መንገድ ተጀምሮ የተጻፈ ሕግ ያገኘው በ15ኛው ክፍለ ዘመን ፍትሐ- ነገሥት ተብሎ የሚጠራውን ነው፡፡ የዚህ ሕግ መውጣት ለዘመናዊ የዳኝነት አሥራር ክፍተኛ አስተዋጽኦ አበርክቷል፡፡

ከዚህ በመቀጠል ከአጼ- ኃይለሥላሴ ዘመነ- መንግሥት ጀምሮ ዘመናዊ የሆኑ የዳኝንት አካሄድ ጋር የተያያዙ የተለያዩ ሕጐች ወጥተዋል፡፡ በዚህም መሠረት በ1934 ዓ/ም የወጣዉ የዳኝነት አካሄድ የሚደነግግ አዋጅ ቁ 2/1934፣ ስለ ዳኝነት ሥራ አካሄድ፣ ስለ ዳኝነት አከፋፌልና ስለ አጥቢያ ዳኝንት የሚደነግጉ ደንቦች፣ በ1943 ዓ.ም ከጠቅላይ ንጉሥ- ነገሥት ፍ/ቤት እስከ ወረዳ ወይም ቀበሌ ፍ/ቤት ድረስ ፍ/ቤቶች የተደራጁ መሆኑን የሚደነግግ አዋጅ ቁጥር 155/1943 ሲታወጅ፣ በ1955 ዓ.ም ደግሞ የፍ/ቤቶችን አደረጃጀት ያሻሻሉና የዙፋን ችሎት መቋቋምንም ያካተተ አዋጅ ቁጥር 195/1955 ወጥተዉ ሥራ ላይ ውለዋል፡፡

በ1965 የዳኞችንም ምደባ፣ ደመወዝ፣ ደረጃና ሥነ- ምግባራቸውን የሚመለከት የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ጣቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 323/1965 እና የሕግ ክፍል ጣስታወቂያ ቁጥር 438/68 ለመጀመሪያ ጊዜ በዚሁ ዘመን በ1965 ዓ.ም ታውጆ በሥራ ላይ ውሏል፡፡

የኃይለ - ሥላሴ መንግሥት ወድቆ የደርግ መንግስት ከተተካ በኋላ የዳኝነቱን አካሄድና የዳኞችን አስተዳደር ጉባኤን ለማቋቋም የወጡ አዋጆችና ደንቦችን በአዋጅ ቁጥር 52/1968 እና 53/1968 በመሻር በ1968 ዓ.ም ታወίል፡፡

በ1989 ዓ.ም ደግሞ የኢትዮጵያ ሕዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ ሕገ- መንግስት አዋጅ ቁጥር 1/1980 ሲታወጅ ጠቅላይ ፍ/ቤት ራሱን ቸሎ ነፃ ሆኖ እንዲቋቋም እና በአገሪቱ የበላይ የዳኝነት አካል ሆኖ እንዲደራጅና እንዲቋቋም ሆኖ አዋጅ ቁጥር 24/1981 ወጥቷል፡፡ በዚህ ሕገ- መንግስት ላይ የሁሉም ፍ/ቤቶች የዳኞች የሥራ ዘመን የብሔራዊ ወይም የአካባቢ ሸንጐዎች የሥራ ዘመን እንዲሆን ፣ በሁሉም ፍ/ቤቶች በሕዝብ የሚመረጡ እጣኝ ዳኞች እንዲኖሩ በሚል ተደንግጐ ቢንኝም የእጣኝ ዳኞች ተሳትፎ ግን በውል ተለይቶ አልተቀመጠም፡፡

ከዚህ በመቀጠል የደርግ መንግስት ተገርስሶ በኢህአዴግ ጊዜያዊ መንግስት ሲተካ የሽግግር መንግሥት በቻርተር ተቋቋመ፡፡ በቻርተሩ መሥረት ዳኝነት ባልተማከለ መልኩ ይካሄድ ዘንድ የማዕከላዊ እና የክልል ፍ/ቤቶች በሚል ራሳቸውን ቸለው እንዲደራጁ የቻርተሩን መሥረት ሃሳብ በመያዝ በአገራችን ኢትዮጵያ የፍትሕ አስተዳደር ከማንኛውም ዓይነት ተፅዕኖ ነፃ እንዲሆን ለማስቻል የአዋጅ ቁጥር 23/1984 ታወጀ፡፡

የኢፌዲሪ ሕገ- መንግሥት በአዋጅ ቁጥር 1/1987 ፍ/ቤቶች ከማንኛዉም አካል ነፃ ሆነዉ የመደራጀትና የፍትሕ ሥራ አካሄድ መርሆን በማካተት ታወጀ፡፡

በህን መንግስቱ የፍ/ቤቶች አደረጃጀት ፌደራላዊ የመንግስት አወቃቀር ተከትሎ የፌዴራልና የክልል ፍ/ቤቶች በሚል ባልተማከለ ሁኔታ እንዲዋቀር ተደርጓል፡፡

የደ/ብ/ብ/ሕ/ክ/መንግሥት ሕገ- መንግስት በአዋጅ ቁጥር 35/1994 ፀድቆ በሥራ ላይ የዋለ ሲሆን ይህም ሕገ- መንግስት የዳኝነቱን አካል ከሶስቱ የመንግሥት የሥልጣን አካላት አንዱ አድርጐ ነፃ የዳኝነት ተግባር የሚከናወነው በፍ/ቤቶች እንደሆነና በፍ/ቤቶች ውስጥ የሚሰሩ ዳኞች የዳኝነት ተግባራቸውን በሙሉ ነፃነት እንድሰሩ ተቋማዊና ግላዊ ነፃነታቸውን ባቀናጀ መልኩ ደንግጓል፡፡ የ1994 ዓ/ም የክልሉ የተሻሻለው ሕገ- መንግሥት የዳኝነቱ አካል ከማንኛውም ተፅእኖ ነፃና ገለልተኛ ሆኖ በሕግ ብቻ በመመራት ሥራዉን ማከናወን እንደሚገባው ይደነግጋል፡፡

በዞኑ በየደረጃው ያሉ ፍ/ቤቶች ዳኞች ሹመትም በዞኑ የዳኞች አስተዳደር *ጉ*ባኤ አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት *ጉ*ባኤ እንዲሾሙ የተደረገውም በዚ*ሁ* ጅምር ላይ በነበረው የመልካም አስተዳደር *ሕገ- መንግ*ስት ነው፡፡ ከዚህም በተጨማሪ፡-

- 🕸 የክልሉ የዳኝነት አካል በሶስት ደረጃ በጠቅላይ፣ በከፍተኛና በወረዳ /በመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤቶች የተዋቀረ መሆኑ
- **፡ ማ**ንኛውም አካል በዳኝነቱ ሥራ ውስጥ ጣልቃ ሊ*ገ*ባ የማይ*ገ*ባ *መሆኑ*

♥ ዳኞች ከሥራ የሚነሱት የድስፒሊን ጥፋት ሰርተው የሥነ- ምባባር *ጉ*ድለት ሲፈጽሙ፣ በአቅም ማነስ፣ በሕመም፣ በጡረታ ወይም በፈቃደኝነት ከሥራ ሲሰናበቱ ብ*ቻ መሆኑ ተደንግጓ*ል፡፡

የዞኑ ዳኞች የሚተዳደሩት በዞኑ የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ እንዲሆን የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ እንደንና ለማቋቋም ተሻሽሎ የወጣው አዋጅ ቁጥር 42/1994 ያመለኪታል፡፡

የዞናችን የዳኝነት አካል መሠረት የተጣለው በ1987ቱ የክልሉ ሕን- መንግሥትና በ1988 ዓ/ም በወጣው በክልሉ የፍ/ቤቶች አዋጅ ቁጥር 5/1988 እንደተሻሻለው አዋጅ ቁጥር 43/1994 ነው፡፡

በአሁን ጊዜ ካሳለፍናቸው አመታት በተሻለ በዞናቸን በሚገኙ ፍ/ቤቶች ዘመናዊ ሕንፃዎቸና ምቹ የቸሎት ማስቻያ ሥፍራዎች ተሰርተው ተገቢውን አገልግሎት እየሰጡ ይገኛሉ በዚሁ መሠረት በህብረተሰቡ እየተነሱ የነበሩት የመልካም አስተዳደር ችግሮች እየተቀረፉ ይገኛሉ፡፡ በዞናችን በአሁን ጊዜ ሁለት/2/ ከፍተኛ ፍ/ቤቶች ፡16 ወረዳ ፍ/ቤቶች ፡5 ከተማ የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት እና በአዋጅ ቁ 55/1995 መሠረት የተቋቋመ አንድ የሸሪዓ ከፍተኛ ፍ/ቤት ፣4 የሸሪዓ ወረዳ ፍ/ቤቶች ይገኛሉ፡፡

በወልቂሔ አካባቢ ከፍተኛ ፍ/ቤት ስር 11 ወረዳ ፍ/ቤቶች ፣5 ከተማ የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት እና በአዋጅ ቁ 55/1995 መሠረት የተቋቋመ አንድ የሸሪዓ ከፍተኛ ፍ/ቤት ፣3 የሸሪዓ ወረዳ ፍ/ቤቶች ይ*ገ*ኛሉ፡*፡*

በወልቂጤ አካባቢ ከፍተኛ ፍ/ቤት በሁለት ዋና የስራ ሂደት/*መ*ስማት *መ*ወሰን እና የዳኝነት ነፃነትና ተጠያቂነት/ እና ስድስት ደ*ጋ*ፊ የስራ ሂደት ይገኛሉ ፡፡

በወልቂሔ አካባቢ ከፍተኛና በስሩ የሚገኙ ፍርድ ቤቶች ያለውን የሰው ሀብት ስንመለከት ከከፍተኛ እከከ ወረዳና ከተጣ አስተዳደር የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች ድረስ ባለው መዋቅር የተቋሙን ሥራ በጣቀድ፣ በጣደራጀት፣በድጋፍ፣ክትትልና ግምነጣ ሥርዓት በጣቀናጀት የፍርድ ቤቶችን ራዕይና ተልዕኮ ለጣሳካት የሚያስችላቸውን የመፈፀምና የጣስፈፀም ብቃት ያላቸው ከ 15 የበላይ አመራሮች ተሸመው እየሰሩ ይገኛሉ፡፡

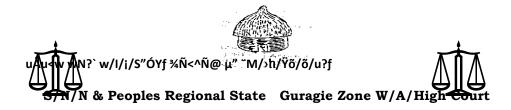
የዳኝነት ሥራውን ለጣስፌጸም አቅም ያላቸውና በህግ ሙያ ዘርፍ የሰለጠኑ 50 ዳኞች ተሹመው እየሰሩ ይገኛሉ፡፡

ከዚህም በተጨማሪ 14 ረዳት ዳኞች 13 ሬጅስትራሮችና 1 የዳኝነት ነፃነትና ተጠያቂነት ባለሙያዎች እና 4 ቃዲዎች በሥራ ላይ ይገኛሉ፡፡

የወልቂጤ አካባቢ ከፍተኛ ፍ/ቤት እና በሥሩ የሚ*ገ*ኙ የወረዳና የከተማ የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤቶች የዳኝነት ሥራውን በሌሎች አስተዳደራዊ ስራዎች የሚደግ~~ፉ~~ 279 በተለያዩ የሙያ ዘርፎች የሰለጠኑ ሰራተኞች ይገኛሉ

ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ተግባራቸውን ለማከናወን ምቹ የማስቻያ ህንፃ፣ዘመናዊ ቴክኖሎጂዎች እና ሌሎችም ቁሳቁሶች የመሳሰሉ ቁሳዊ ሀብቶች ሊሟላላቸው ይገባል፡፡ ከዚህ አንፃር የወልቂጤ አካባቢ ከፍተኛ ፍ/ቤትና በስሩ የሚገኙ የወረዳና የከተማ የመ/ደ/ፍ/ቤቶች ማስቻያ ህንፃን በተመለከተ የወልቂጤ አካባቢ ከፍተኛ ፍ/ቤትና 9 ነባር የወረዳና አንድ የከተማ የመ/ደ/ፍ/ቤቶች ከቀቤና ወረዳ በስተቀር የራሳቸዉ ማስቻያ ህንፃ ያላቸዉ ሲሆን አዲስ የተመሰረቱ 1 የወረዳና 2 የከተማ የመ/ደ/ፍ/ቤቶች የራሳቸዉ ህንፃ የሌላቸው ናቸው፡፡ ይሁን እንጂ የራሳቸዉ የማስቻያ ህንፃ ያላቸዉ ፍርድ ቤቶችም ቢሆኑ ሕንፃዎችን ዘመናዊ አድርን ለችሎት ምቹ ከማድረግ አንፃር ዉስንነቶች አለባቸው፡፡

የተቋሙ አርማ

<u>5.<mark>የጉራጌ ዞን</mark> ወጣቶችና <mark>ስፖርት</mark> <mark>መምሪያ የዌብሳይት መረጃ</mark></u>

1 የጽ/ቤቱ ስም

- *▶ ጉራጌ ዞን ወጣቶችና ስፖርት ጽ/ቤት*
- Guragea zone department of youth and sport

2 ኢድራሻ

- 🕨 ስልክ 011-3658051/52/
- Email sirajnurbegen3@gmail.com
- ➤ Telegram. የጉራጌ ዞን ወጣቶችና ስፖርት
- Facebook .የጉራጌ ዞን ወጣቶችና ስፖርት
- > P.o.box 08
- አድራሻ አዲስ ክፍለ ከተማ እድገት ጮራ ቀበሌ

> 119

ዋና አላማ

❖ የወጣቶችን ሁለንተናዊ ብቃት በመገንባት ብቁና ተወዳደደሪ ዜጋ ሆነው፤ በማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ፖለቲካዊ ጉዳዮች ተሳታፊነታቸውንና ተጠቃሚነታቸውን በማረጋገጥና የስፖርት ዘርፍ ልማትን በማስፋፋት ንቁ ህብረተሰብንና ውጤታማ ዜጎችን በማፍራት በሀገር አቀፍ መድረኮች ተፎካካሪ ክልልን በመፍጠር ቢሮው ለክልልና ለሀገር ብልጽግና ያለውን ሚና ማሳደግ

ዝርዝር አላማ

- የወጣቶችን ሁለንተናዊ ብቃት በመገንባት ብቁና ተወዳዳሪ ዜጋ ማፍራት፤
- የወጣቶችን ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ፖለቲካዊ ተሳታፊነትና ተጠቃሚነትን በማረጋገጥ በሁሉም ዘርፎች የወጣቶች ጉዳይን ማካተትና ተቋማዊነት ማሳደባ
- የወጣቶችን ስብዕና ና መልካም አመለካከት ማጎልበት
- የወጣቶች ኍዳይን በተመለከተ የግንዛቤ፤ የንቅናቄ ሥራዎችን ና የውይይት መድረኮችን ጣጠናከር፤
- ≽ 💮 የመንባስታዊ እና ህዝባዊ ተቋማትና አደረጃጀቶች በማጠናከር የዘርፉን የመፈፀም፣ የማስፈፀም እና የፋይናንስ አቅም ማንልበት፣
- የስፖርት መሰረተ ልጣቶች እና ቁሳቁሶች እንዲስፋፉ፣ እንዲጠበቁ እና አገልግሎት ላይ እንዲውሉ ጣድረባ፣
- ተደራሽ እና ፍትህዊ የሆነ የማህበረሰብ አቀፍ ስፖርትን በማስፋፋት፣ ስፖርትን ባህሉ ያደረገ ንቁ፣ጤናማ ናአምራች ዜጎችን መፍጠር፣
- የባለሙያዎችን አቅም በማንልበት በአህጉርና በአለም አቀፍ የውድድር መድረኮች ውጤት የሚያስመዘግቡ አትሌቶችን በማፍራት፤ ስፖርት ለሁለንተናዊ ሀንራዊ ዕድንት ያለውን ሚና ማሳደግ4

4 ራዕይ

"በ2022 የዞኑወጣቶች ኢኮኖሚያዊ፣ማህበራዊና፣ፖለቲካዊተሳትፎና ተጠቃሚነት ተረጋግጦ ስፖርትን ባህሉ ያደረገ ጤናማ ህብረተሰብ፣ መልካም ስብዕና ያለው ወጣት፣ ተወዳዳሪና ውጤታማ የሆኑ ስፖርተኞች ተፈጥረው ማየት፡፡

5 ተልዕኮ

የዞናችን ወጣቶች ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና ፖለቲካዊ ተሳትፎና ተጠቃሚነት ለማረጋገጥ ምቹ ሁኔታ በመፍጠርና ህዝባዊ መሰረት ያለውን ስፖርት በማስፋፋት የዜታችን አካላዊና አእምሮአዊ ብቃት በመገንባት የዞናችንና የሀገርን ብልፅግና ማረጋገጥ፣

6 እሴቶች

- ✓ አሳታፊነትና ፍትኃዊነት፣
- ✓ ባልጽነትና ተጠያቂነት፣
- ✓ ፈጠራን ማበረታታት፣
- ✓ ቅልጥፍናና ውጤታጣነት፣
- ✓ የአንልባሎት ጥራት፤
- ✓ ለለውጥ ዝግጁነት፣
- ✓ በቡድን መስራት፣
- √ ህዝባዊነት፣

7 የዳይሬክተሮች ዋና *ግ*ብ

❖ የስፖርት ማህ/እው/ፋሲ/ዳይሬክቶሬተሬት/0912242874/

- የህዝባዊ እና መንግስታዊ ስፓርት አደረጃጀቶችን በመፈተሸ ዞን አቀፍ እና ክልል አቀፍ ደረጃቸዉን የጠበቁ የስፓርት ተቋማትን ቁጥር ማሳደግ
- የህዝባዊ እና መንግስታዊ ስፖርት ተቋማት ሰብዓዊ ሀብትን በማልማት የአሰራር ስርዓቶችን ማሻሻል
- የስፖርት ማዘዉተሪያ ስፍራዎች ቁጥር ወደ 444 በማሳደባ ህጋዊነታቸዉን ማረጋገጥና ተደራሽ ማድረባ

❖ የስፖርት ተሳትፎና ውድድር ዳይሬክቶሬት/0911879691/

- 🕨 በየደረጃዉ የማህበረሰብ አቀፍ ስፖርትን በማስፋፋት የሚሳተፈዉን የህብረተሰብ ቁጥር ማሳደባ
- በስፖርትለሁሉም መዝናኛና ባህል ስፖርቶች የህብረተሰቡን ተሳትፎ ማሳደባ
- በክልልና በሀገር አቀፍ ደረጃ በስፖርቱ ተሳትፎ የህዝቡን ትስስር ለማጠናከር ስፖርተኞችን በማሳተፍ ዉጤት ማስመዝንብ

❖ ትምህርትና ስልጠና ዳይሬክቶሬት/0948067454/

- ለት/ት እና ስልጠና ፕሮግራም የአጣተሮች እና ባለሙያዎችን ማሳደባ
- በታዳጊ ወጣቶች ስልጠና ልጣት የተተኪ ስፖርተኞችን ጣፍራት
- ኤሊት ስፖርተኞችን በኢኮኖሚ ተጠቃሚ ማድረባ

❖ የወጣት/ስብዕና/ል/ስ/ዳይሬክቶት/0912240941

- የወጣቶችን መብትና ሁለንተናዊ ደህንነት ማስጠበቅ
- የወጣቶችን ስብዕናና አመለካከት ማንልበት

❖ የወጣቶች ማካተት ንቅናቄ ተሳትፎ ዳይሬክቶሬት/0964265796/

- ተቋማዊ ብቃታቸው የጎለበተ ተቋማት
- የወጣቶች ተሳትፎና ውክልና ማረጋገጥ

8 የትኩረት መስክ

- **❖** መንግስት ለሴክተሩ የሰጠው ትኩረት፣
- ❖ ህዝባዊ አደረጃጀቶች፣ የ**ግ**ል ባለሀብቶችና *መንግሥታ*ዊ ያልሆኑ ድርጅቶች በሴክተሩ የሚኖራቸውን አስተዋጽአ
- ❖ የባለድርሻና አጋር አካላት እንዛና ትብብር፣
- ❖ በሴክተሩና በክልሉ የሚ*ገኙ* ሰብዓዊና ቁሳዊ *ሀ*ብቶች፣

- ❖ ሴክተሩ ዕቅዱን ለመፈጸም እንዲያስችለው ከመንባስት የሚመደብለትና ካፒታልና መደበኛ በጀት፣
- ♦ የመሰረተ ልማትና የቴክኖሎጃ መስፋፋት ፤
- ❖ በሴክተሩ የተቀረጹና በቀጣይ ሊዘጋጁ የሚቸሉ ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎችና የህግ ጣዕቀፎች
- ♦ የመላው ህብረተሰብ ንቁ የልጣት ተሳትፎ ታሳቢ ተደርጓል።

6.የጉራጌ ዞን ሰላምና ፀጥታ መምሪያ

1. የመምሪያው ስም

- o የጉራጌ ዞን ሰላምና ፀጥታ መምሪያ
- O GURAGE ZONE PEACE AND SECURITY DEPARTMENT

2. ኢድራሻ

- o ስልክ፡- 011-330-03-38
- O Email:- gurage.zpsd@gmail.com
- o Telegram፡-የጉራጌ ዞን ሰላምና ፀጥታ መምሪያ
- Facebok፡-
- P.o.box:- 249
- Fax:- 011-330-16-77
- O Website:-የጉራጌ ዞን ሰላምና ፀጥታ መምሪያ

3. አላማ

• **ዋና አሳማ፡-** በዞኑ ዘላቂ ሰላምና መልካም አስተዳደር በማስፈን የተጀመረዉን ሀገራዊ የለውጥ እንቅስቃሴ በማስቀጠል፣ የህብረተሰቡ ሰላምና ደህንነት የተረ*ጋ*ገጠ እንዲሆን ማድረግና መምሪያው በቀጣይ ዓመት ተልዕኮዉን በአግባቡ መወጣት እንዲቸል የፀጥታ ኃይሎች በ*ጋራ* አቀናጅቶ ውጤታማ ማድረግ፣

ዝርዝር አሳማ፡- በመምሪያ ከላይኛው አደረጃጀት እርከን እስከታቸኛው አስተዳደር እርከን በ*ጋ*ራ ራዕይና ተልዕኮ ትስስር ፈዋሮ ለመስራት፣

- በመምሪያ ራዕይ ስትራቴጀና ተግባራት መካከል ትስስር በመፍጠር ራዕይና ተልዕኮውን ለማሳካት ፣
- የዞኑን የፀጥታ ኃይሎች በጋራ አቀናጅቶ ውጤታጣ ለጣድረባ፣
- በስትራቴጂያዊ አስተሳሰብ ለመምራትና ተቋማዊ ብቃት ለመፍጠር
- የተጀመረውን የመሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ እና ተቋጣዊ ሽባባሩን እውን ለጣድረባ ናቸው፡፡
- **4. ራዕይ :-**የዜጎች ሰብአዊና ኤሞክራሲያዊመብቶች፣ የህግ የበላይነትና መልካም አስተዳደር፣የህዝቡ ሥላም፣ ፀጥታና ደህንነት የተረጋገጠበት ዞን ተፈጥሮ እና ለዚህም የበኩሉን ጉልህ ድርሻ የሚያበረክት ተቋም ሆኖ ጣየት፣
- 5. ተልዕኮ :- አሰራርና አደረጃጀትን ዘመናዊ በማድረባ፣ ጠንካራ የፀጥታ መረጃ ሥርዓት በመፍጠር፣ በህብረተሰቡን ንቁ ተሳትፎ የሚታገዝና ብቃት ያለው የፀጥታ ኃይል በማፍራት ግጭትንና በሃይማኖት ወይም እምነት ሽፋን የሚፈጸም የአከራሪነትና ጽንሬኝነት አመለካከትን በብቃት በመመከትና በመከላከል የዞኑ ፀጥታ፣ ሥላምና ደህንነት መጠበቅና ህገመንግሥቱን በማስከበር የህግ የበላይነትን ማረጋገጥ፣

6. *ዕ*ሴት:-፻

- ለህገ-መንባሥቱ ታማኝ መሆን፤
- የህብረተሰቡን ተሳትፎ ማረጋገጥ፤
- ሀብትን በአግባቡና በቁጠባ መጠቀም፣
- የሕዝብ አንልጋይነት፣
- ብዝሃነት መቀበልና ማክበር፤
- ፍትሃዊነትና ሰብአዊነትን መላበስ፣
- ሙያዊሥነ-ምባባርመላበስ፤
- ልዩ ድጋፍ ለሚሹ ትኩረት መስጠት እና
- ኃላፊነትን መወጣት የሚሉት ናቸው፡፡
- 7. በዳይሬክተሮች የሚሰጡ ዝርዝር *ግ*ብ

ግብ 1፡- የመረጃ ስርዓቱን ተደራሽ በሆነ መንገድ በመዘር ጋት ፡ በጣዘጣንና በዘላቂነት

በማጠናከር የባጭት ቅድመ ማስጠንቀቂያ መረጃ ውጤታማነትን ማሳደባ፣

*ግ*ብ 2፡- የግጭት ቅድመ ማስጠንቀቂያ መረጃዎችን በመሰብሰብ በየደረጃው ፈጣን ምላሽ

እንዲሰጥባቸው በጣድረ*ግ ግጭቶችን አስቀድሞ መ*ከላከል፤

የፀጥታ መረጃ አሰባሰብና አስተዳደር ዳይሬክተሮች

ማብ.3 የፀረ-ሰላም ሀይሎች እንቅስቃሴ በማምከን የተ<u>ገ</u>ልጋይ እርካታ ማሳደባ

*ግ*ብ .4. ህን -ወጥ ድርጊቶችንና የተደራ*ጁ ወን*ጀሎች ላይ ወቅታዊ *መረጃዎችን በጣቅረብ የህብረተሰቡን ስጋት መቀ*ነስ

ግብ .5 የቴክኖሎጀና የማህበራዊ ሚዲያ መረጃዎችን ተከታትሎ በማቅረብ የተገልጋዩን የመረጃ ፍላጎት ማሳደባ

ማብ .6 የፀጥታ ስጋት ዳሰሳ እና ጥልቅ ጥናት በማድረግ የፀጥታ መረጃ ውጤታማነት ማሳደግ

የሰላም እሴት ግንባታ ዳይሬክተሮች

*ባ*ብ 7. የሰላም እሴት *ባ*ንባታ ሽፋንን *ጣ*ሳደባ፣

ግብ 8፡- የሰላም አደረጃጀቶችን በመደ*ገ*ፍ የህብረተሰቡን የሰላም *ግንባታ* ተሳትፎ ማሳደ*ግ*

የሃይማኖት መቻቻልና መከባበር ዳይሬክተሮች

ግብ 9፡. የሀይጣኖት ተቋጣት ጉባኤ አደረጃጀቶችን አቅምና ተሳትፎን ጣሳደባ፤

ማብ 10፡- የሰላም ፣አብሮነት ብዝሀነትና እና *መ*ከባበር እሴቶች በማንልበት የህዝብ ለህዝብ ማንኙነት ማሳደግ

ግብ 11፡- ቤተ-እምነቶች ና ማህበራቶች በህግ አግባብ እየተንቀሳቀሱ በመደንፍ በማበረታታት ተሳትፎዓቸውን ማሳደግና ህይማኖት ነክ የመልካም አስተዳደር ችግሮች መፍታት፣

ግብ 12፡- በሀይጣኖት ሽፋን የሚፈጸም የአክራሪነትና ጽንፈኝነት አመለካከትና ተግባራትን ለመከላከል የህብረተሰቡን ተሳትፎ ከ90% ወደ 95% ማሳደግ፣

*ግ*ብ 13፡- የሀይጣኖት ተቋጣት *ጉ*ባኤ አደረጃጀቶች አቅምና ተሳትፎ ጣሳደባ

የፃጭት መ/ጥ/ዘ/መ ትግበራ ዳይሬክተሮች

*ግ*ብ 15፤ የግጭት አቤቱታዎችንና ቅሬታዎችን ተቀብሎ ምላሽ *መ*ስጠት

*ግ*ብ 16፣ ባጭቶችን በጣስተዳደርና በመፍታት የህብረተሰቡን እርካታ ጣሳደባ፣

ባብ 17፡-ባጭትን ወደ በን በመለወጥ የህብረተሰቡን እርካታ ማሳደባ

የወሳኝ ኩነቶች ምዝንባ ጽ/ቤት

*ግ*ብ-18 ስለወሳኝ ኩነት ምዝገባ ጠቀሜታና ፋይዳ ለቁልፍ ፈጻሚ አካላት *ግ*ንዛቤ *መ*ፍጠር

*ግብ -19፡- የወሳኝ ኩነት ምዝገባ ሁለንተናዊ ጠቀሜታና ፋይዳ ዙርያ ለባለድርሻ አካላት ግንዛቤ መ*ፍጠር፣

ማብ-20 ልደት፣ *ኃብቻ*፣ ምት፣ *ጉዲፌቻ*እ ፍቺ ምዝንበዎችን በማኮሄድ አንልግሎት ለማ/ሰቡ *መ*ስጠት

9. የትኩረት መስክና ስልክ ቁጥር:-

1. ባጭት ቅድመ ጣስጠንቀቂይባ ፈጣን ምላሽ ስርዓት መገንባትና ባጭቶችን መከላከል 011-330-02-58

- 2. በፀጥታ ስጋቶች ለይ መረጃ ለመስብሰብ የሚያስችሉ አሰራሮችን በመዘርጋትና በጣጠናከር የፀጥታ መረጃ ቅልጥፍናን ማሳደባ፣011-330-02-52
- 3. የሰላም እሴት ባንባታ ስራዎች ውጤታማና ፍሬያማ ማድረባ011-330-02-51
- 4. የሰላም የብዝሀነት የአብሮነትና የመከላከል እሴትን መንንባት፤011-365-81-37
- 5. የትኩረት መስክ፡- በግጭት አስተዳደርና አፈታት ቅልጥፍና በተመለከተ፡- 011-300-01-51
- 6. የትኩረት መስክ፡- የወሳኝ ኩነት ምዝንባ ስርዓትን ቀልጣፋና ውጤታማ ማድረግ 011-365-90-

37

9. የሴክተሩ አጠቃላይ ገጽታ፡-

በሀገራችን የፍትህና ፀጥታ አገልግሎትን በመስጠት የህግ የበላይነትንና መልካም አስተዳደርን እንዲያረጋግጡ ከተቋቋሙት ቀደምት ከሚባሉት መካከል የፍትህና ፀጥታ ተቋጣት የሚጠቀሱ ቢሆንም እስከ 1983 ዓ.ም ድረስ ምንም ዓይነት ለውጥና ዕድገት ሳያሳዩ ባሉበት ደረጃ ተወስነው ቆይተዋል፡፡ ተቋጣቱ በየጊዜው ለተፈራረቁ የገዥ መደቦች ፍላጐትና ጥቅም ጣስከበሪያ ብቻ እንዲሆን ተደርገው በመቃኘታቸው ህዝብን የጣገልገልም ሆነ ተልዕኮን የመፈፀም ብቃትና ተነሳሽነታቸው እጅግ ዝቅተኛ ነበር፡፡

የክልሳችን የፍትህና ፀጥታ ሴክተርም በባህሪው ከዚህ የተለየ አልነበረም፡፡ በተለያዩ ችግሮች ተተብትቦ የቆየውን የፍትህና ፀጥታ አስተዳደር ዘርፍ ሥር-ነቀል በሆነ መልኩ በማሻሻል መንግሥት የሚያወጣቸውን ፖሊሲዎችና ስትራቴጅዎች በአግባቡ የሚፈፅም ሁነኛ ኃይል ሆኖ እንዲቀጥል ለማድረግ ባለፉት ተከታታይ ዓመታት ሰፊ ጥረት ሲደረግ ቆይቷል፡፡ አሁንም በርካታ የማሻሻያ ሥራዎች በመሰራት ላይ ናቸው፡፡ በተካሄዱ በርካታ የአቅም ግንባታ፤ የአሥራርና የአደረጃጀት ማሻሻያዎችም አበረታች ውጤቶች ተመዝግበዋል፡፡

በዚሁ መሥረት የፀጥታና አስተዳደር ሴክተር በፀጥታና አስተዳደር ቢሮ፣ በፖሊስ ኮሚሽንና በማረሚያ ቤቶች አስተዳደር ኮሚሽን ተቋማቶች ሥር የሚከናወኑ ተግባራት የተካተቱበት ነው፡፡ የፀጥታና አስተዳደር ሥራ እስከ 1994 ዓ/ም በፍትህና አስተዳደር ጉዳዮች ማስተባበሪያ ቢሮ ሥር እንደ አንድ የሥራ ዘርፍ በመሆን ሲሰራ ቆይቷል፡፡ በመቀጠልም በ1995 ዓ.ም የክልሉ መንግሥት የአስሬፃሚ አካላትን እንደገና ለማደራጀትና ሥልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 64/95 ፍትህና ፀጥታ ቢሮ በሚል ተደራጅቶ የኀብረተሰቡን ፍትህና ፀጥታ የማስከበር ሥራዎች ሲያከናወን ቆይቷል፡፡

ሴክተሩ የተቋቋመበት ዋና ዓላማ የክልሉን ኀብረተሰብ ሥላምና ፀጥታ በአስተማማኝ ሁኔታ በማረ*ጋ*ነጥ፣ የሕግ የበላይነትና የዜጐችን ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን በማስከበር፣ ለመልካም አስተዳደርና ለልማት ምቹ ሁኔታዎችን ለመፍጠር ነው፡፡ የተቋጣቱን ውስጣዊ አደረጃጀቶችና የሚሰጧቸውን ዋና ዋና አንልግሎቶች በተመለከተ እንደሚከተለው ቀርቧል፡፡

የፀጥታና አስተዳደር ቢሮ በ2000 ዓ.ም የአስፈፃሚ አካላትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን እንደገና በወጣው አዋጅ ቁጥር 115/2000 ከፍትህ ተለይቶ የፀጥታና አስተዳደር ቢሮ በሚል ስያሜ በአዲስ መልክ እራሱን ችሎ እንዲደራጅ ተደርጓል፡፡ ሲደራጅም የፀጥታና አስተዳደር ቢሮ የፖሊስ ኮሚሽንንና የማረሚያ ቤቶች አስተዳደር ኮሚሽንን በበላይነት እንዲያስተባብርና እንዲመራ ሆኖ የተደራጀ ሲሆን የፀጥታና አስተዳደር ቢሮ አደረጃጀት በዞን፣ በልዩ ወረዳ፣ በወረዳ፣ በከተማ አስተዳደርና በቀበሌ ደረጃ የተዘረጋ ነው፡፡

ቢሮው በ2000 ዓ.ም በአዋጅ ሲቋቋም በሁለት ዘርፎች ሥር በተዋቀሩ አራት መምሪያዎች የተደራጀ የነበረ ቢሆንም በ2002 ዓ.ም በተደረገው የመሠረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ ጥናት መሠረት የግጭት መከላከልና መፍታት፣ የፀጥታ መረጃ አሰባሰብና አስተዳደር እና የሚሊሻ ኃይል የመመልመል፣ መሠልጠንና መሠማራት በሚባሉ ዋና የሥራ ሂደቶች ወደሥራ ንብቷል፡፡ በመቀጠልም በ2005 ዓ.ም የሃይማኖትና እምነት መቻቻልና መከባባር እሴት ግንባታ ዋና የሥራ ሂደትን ሲሆን በ2011 ዓ.ም የወሳኝ ኩነት ምዝገባ እና የሰላም እሴት ግንባታ ፣ የግ/ቅ/ጣ/ሬ/ምላሽ እና የግ/አሬ/መ/ጥ/ በማካተት 6 ዓላማ አስፈጻሚ ዋና የሥራ ሂደቶች እና በሌሎች ደኃፊ የሥራ ሂደቶች የተደራጀ ነው፡፡ ተቋሙ ከሚሰጣቸው ዋና ዋና አገልግሎቶች መከከልም የግጭት መከላከልና መፍታት፣ የአከባቢ ሰላምና ፀጥታ መጠበቅ፣

ወቅታዊና ተአጣኒነት ያለው የፀጥታ መረጃ አገልግሎት እና የመከባበርና የመቻቻል እሴትን በመገንባት በሃይጣኖትና እምነት ሽፋን የሚከሰቱ አለመግባባቶችን መከላከልና መፍታት ይጠቀሳሉ፡፡

10.አርማ

1. የመምሪያው ስም

- በአማርኛ
  - **>** የጉራጌ ዞን ገቢዎች መምሪያ
  - ▶ በአማርኛ
- በእንግሊዘኛ
  - Gurage Zone Revenue Department

2. ኢድራሻ

- ስልክ
  - **>** 0113300117
- Email
  - guragezonerevenue@gmail.com
- Telegram
  - https://t.me/guragezonerevenueict
- Facebook
  - https://www.facebook.com/profile.php?id=100064506707436
- P.o.box
  - **>** 177
- Fax
  - > 011-330-22-53

3. አላማ

• ዋና አላማ

የተቋሙን የመፈፀምና የጣስፈፀም አቅም በመገንባት የዞኑን ነቢ መሠረት በጣስፋት ግብር ከፋዩ ህብረተሰብ የታክስ ግንዛቤ አግኝቶ የታክስና የግብር ህግ በጣስከበር በራሱ ተነሳሽበት የሚፈለግበትን ግብር እና ታክስ ግዴታውን እንዲወጣ በጣድረነረ ለዞኑ ልጣት የሚውል ነበ, መሰብሰብ፣

• ዝርዝር ዓላማ

- የተረጋጋ ኢኮኖሚ ማስሬን ይህ ዓላማ ከመንባስት ወጪ ወይም በጀት አጠቃቀምና ከገንዘብ ፖሊሲ ካለው መስተጋብር ጋር የሚገለጽ ሲሆን በጥቅሉ የኢኮኖሚ ቀውስ ማለትም ስራ አጥነት፣ የዋጋ ባሽበት፣ ወዘተ... እንዳይኖር የሚያደርግ እና የሀገሪቱ ወጪ ዕቅድ ከገቢው ጋር ተጣጥሞ የሚሄድበትን መንገድ የሚያመቻች ነው።
- ፍትህዊ የገቢ ክፍፍል ማስፈን ለገቢ ክፍፍል መሰረት ለመጣል ከፍተኛ ገቢ ያላቸው ከፍተኛ ፤ ዝቅተኛ ገቢ ያላቸው አነስተኛ ግብር እንዲከፍሉ እንዲሁም በመጨረሻ ደረጃ የሚገኙ ከግብር ነጻ በማድረግ አንዱ አንዱን የሚደግፍበት ነው።
- ህብት አመዳደብ መንግስት ቅድሚያ ሰጥቶ ለሚያከናውናቸው ትኩረት የመስጠት፣ ለግል የሚተውትን የመለየት፣ በጋራ የሚመሩትን የመምረጥ ስራ አከናውኖ ሀብት የሚመድብበት ስርዓት ነው፡፡
- የግሉን ክፍለ ኢኮኖሚ መደገፍ ከመንግስት ፖሊሲዎች ጋር በማቀናጀት የታክስ ማትጊያ ስልቶች ማለትም ከታክስ ነጻ የማድረባ፣ ተቀናሽ ወጪን የመፍቀድ፣የታክስ እፎይታ ጊዜን መፍቀድ ወዘተ... በመጠቀም የግሉን ዘርፍ በኢኮኖሚው ውስጥ ከፍተኛ ድርሻ እንዲኖረው ማድረባ ነው።

ከዚህም በተጨማሪ፡-

- የፊሲካል ፖሊሲ መሣሪያ በመሆን የመንባስትን ሁለንተናዊ አቅም መገንባት፣
- ኢንቨስትመንትን በመሳብ፤
- ኢኮኖሚውን ማረጋጋት፤
- የሥራ ዕድል መፍጠር፤
- የሥራ ተነሳሽነትን ማሳደባ፤
- ልማትንና ዕድንትን ማፋጠን፣
- የሃብት ክፍፍልን ፍትሃዊ ጣድረጣ፤
- ቁጠባን ማበረታታት ወዘተ. . . ይጠቀሳሉ።

4. ራዕይ

በ2022 ዘመናዊ የታክስ አስተዳደር ስርዓት ተገንብቶ ኢኮኖሚው ከሚያመነጨው ሀብት ሙሉ በሙሉ ነቢ ተሰብስቦ ለልማት ውሎ ማየት

5. ተልሪኮ

ሁለንተናዊ አቅሙ የተንነባ ተቋም እና የሰዉ ኃይል በማፍራት፣ ዘመናዊ ቴክኖሎጂ በመጠቀም፣ የተጣጣመ ሀገራዊ እና ክልላዊ የታክስ አስተዳዳር ሥርዓት በመገንባት፣ ፍትሀዊ፣ የላቀ እና ተጠያቂነት የሰፈነበት አገልግሎት በመስጠት፤ ታክስ በፍቃደኝነት የመክፈል ባህልን በማዳበር፤ የታክስ እና የገቢ ህግጋትን በማስከበር ኢኮኖሚው የሚያመነጨውን ገቢ መሰብሰብ

6. እሴቶች

- አንልኃይነት
- አንልባሎትን በጊዜና በጥራት በመስጠት በልጦ መንኘት
- **>** መሰጠት
- 🕨 ሙያና ክህሎትን ለተጨባጭ ውጤት መጠቀም /Professionalism/
- ታጣኝነት
- **>** ተጠያቂነት

7. በዳይሮክቶሬት የሚሰጡ ዝርዝር *ባ*ቦች

7.1. የደንበኞች አን/የታ/ አ/አሰባሰብ ዳይሬክቶሬት

ስ.ቁ 0113301638/0113658626

የሚጠበቁ ዝርዝር ባቦች

- ጠቅላላ ዞናዊ ገቢ ማሳደማ
- የመደበኛ ነቢ ድርሻ ማሳደባ

- ▶ የማዘጋጀ ቤት ነበ. ድርሻ ማሳደማ
- ከሊዝ ውጭ ያለው የማዘጋጀ ቤት ነበ. ከማዘጋጀ ቤት ጠቅላላ ነበ. ያለውን ድርሻ ማሳደባ
- ቀጥተኛ ያልሆኑ ታክሶች ነበ. ከመደበኛ ነበ. ያላቸውን ድርሻ ማሳደባ
- 🕨 የታክስ ከፋዮች ምዝንባ ፍትሃዊነት ማሻሻል
- የአንልግሎት አሰጣጥ አሰራር አፈጻጸም ማሻሻል
- የአደራ ሂሳብ አሰባሰብና ትልልፍ አፈጻጸም ሥርዓት ማሳደባ
- የውዝፍ ዕዳ አሰባሰብ ክትትልና ድጋፍ ሥርዓት ማሻሻል

7.2. የታክስ ት/ ኮ/ እና ቅሬታ አጣሪ ዳይሬክቶሬት

ስ.ቁ 0113302254

የሚጠበቁ ዝርዝር ግቦች

- የታክስ ትምህርት እና ድጋፍ አሰጣጥ አፈጻጸም ማሻሻል
- 🕨 በፈቃደኝነት ታክስ የሚከፍሉ ግብር ከፋዮች አፈጻጸም ጣሻሻል
- 🕨 የንቢ ጥናት፣ የታክስ ሕግ ማዕቀፍ ዝግጅት ስርዓት ማሻሻል
- የመጣኔ ተመን ጥናት እና መመሪያ ዝግጅት ድጋፍና ስምምነት መስጠት
- የድጋፍና ክትትል አፈጻጸም ማሻሻል
- የታክስ እና አባልባሎት ቅሬታ አፈታት ሥርዓት አፈጻጻም ማሻሻል
- የአንልባሎት አሰጣጥ የእርካታ ደረጃ ጥናት ሥርዓት ማሻሻል
- 🕨 የታክስ ህጎች ግንዛቤ እና የተቋጣዊ ገጽታ ግንባታ አፈጻጸም ጣሻሻል
- የህዝብ ግንኙነት ሥራዎች አፈጻጻም ማሻሻል
- የአካል ጉዳተኞች ድጋፍ ማሳደባ

7.3. ታክስ ህንች ማስከበር ዳይሬክቶሬት

ስ.ቁ 0113302610/0113300822

የሚጠበቁ ዝርዝር ግቦች

- የታክስ ከፋዮች ተገዥነት ደረጃ የመለየትና የመስተንግዶ ስትራቴጂ መቅረጽ አፌጻጸም በጣሻሻል በፈቃደኝነት የሚሰበሰበውን ገቢ ከፍ ማድረግ
- ከከተሞች በሚቀርብ ጥያቄ መሰረት የተደረገ የባብር ከፋይ አዲት አፈጻጸም ማሻሻል
- በሥጋት ቅደም ተከተል ለታክስ አዲት የሚመረጡ ታክስ ከፋዮች ፋይል ውጤታማነት ማሻሻል
- የአዲት ሽፋንና ማኝት ማሻሻል
- የታክስ ኢንተለጀንስ ውጤታማነት ማሻሻል
- ደረሰኝ የመስጠት ምጣኔ ማሻሻል
- 🕨 የባብር ከፋዮች አጠቃላይ ታሪክና ውጤታጣነት ማሳደባ
- 🕨 የመምሪያውን የውስጥና የውጪ ስጋቶችን በመለየት እና በተንተን ለህግ ማስከበር ማዋል
- በከፍተኛ ሥጋት የወደቁ ባብር ከፋዮች ለአዲት የጣስተላለፍ አፈጻጸምን ጣሳደባ
- የአዲት ጥራትና ውጤታማነት አፈጻጸም ማሻሻል
- የአዲት እና ማህደር ምርመራ አሰራር አፈጻጻም ማሻሻል
- በአዲት እና በሚመለከታቸው አካላት የተሰጠ ባብረ መልስ አፈጻጸም ማሻሻል
- መረጀ ባለመያዝ የሚፈጸም ጥሰት መቀነስ
- በማህደር ምርመራ የአሰራር ጥሰት መቀነስ

ስ.ቁ 0113300179

የሚሰጡ ዝርዝር ግቦች

የስነ ምባባር ባድፈት መቀነስ

7.5. ለሰው ሀብት ስራ አመራር እና ልጣት ዳይሬክቶሬት

ስ.ቁ 0113308027

የሚጠበቁ ዝርዝር ግቦች

የሥርዓተ- ፆታ አካታችነትንና ተጠቃሚነትን ማሳደባ

- የህፃናት መብትና ደህንነት ማስጠበቅ
- ኤች አይ ቪ ኤድስን የመከላከል ተሳትፎ ማሳደባ
- የአካባቢ ጥበቃ ተግባራት ተሳትፎ ማሳደባ
- የሰው ሀይል ሙሌትን ማሳደባ
- የሠራተኛውን የመፈጸም ብቃት ማሳደባ
- ለሰራተኞች ምቹ የስራ ካባቢ መፍጠር፣ የማበረታቻ ሥርዓት የመዘር ጋት፣ የመሳብና የጣቆየት አፈጻጸም ማሻሻል
- የሥራተኛ ምርታማነት ማሻሻል

7.6. ለታ/ መ/አ/ ሽ/ መ/ መ/ እና የቴ/አስተዳደር ዳይሬክቶሬት

ስ.ቁ 0113659763

የሚጠበቁ ዝርዝር ግቦች

- የመረጃ አሰባበሰብ አደረጃጀት ትንተና እና ስርጭት አፈጻጸም ማሻሻል
- የመረጃ አጠቃቀም ውጤታጣነትን ጣሻሻል
- የመረጃ ቴክኖሎጃ ተደራሽነት ማሳደባ
- የመረጃ ቴክኖሎጂ አጠቃቀም እና አስተዳደር አፈጻጸም ማሻሻል

7.7. የዕ/ዝ/የአ/ ክ/የለውጥ ሥራ አመራርና የመረጃ ዳይሬክቶሬት

ስ.ቁ 0113300920

የሚጠበቁ ዝርዝር ግቦች

- ከባለድርሻ አካላት ጋር የሚደረባ ቅንጅት አሰራር አፈጻጸም ማሻሻል
- የስራ ተነሳሽነት ማሳደባ
- 8. ስትራቴጂያዊ የትኩረት መስኮች
- 8.1. የትኩረት መስከ 1- ቀጣይነት ያለው ተቋማዊ አቅም ልጣት
- 8.2. የትኩረት መስክ 2- የአሥራር ልህቀት
- 8.3. የትኩረት መስከ 3- ስትራቴጂያዊ ኢጋርነት ልህቀት
- 8.4. የትኩረት መስከ 4- የህፃ ተገገርነት አመራር ልህቀት
- 8.5. የትኩረት መስክ 5- ዘላቂ የነቢ ዕድነት
- 9. የሲክተሩ አጠቃላይ ገፅታ
- 10. አርማ

8.የጉራጌ ዞን ሴቶችና ህጻናት ጉዳይ መምሪያ

1. የመስሪያ ቤቱ ስም፡

የጉራጌ ዞን ሴቶችና ህጻናት ጉዳይ መምሪያ

Gurage zone womens and child Affair office

አድራሻ

ስልክ፡ *መምሪያ ሀ*ላፌ፡0113308046 *መ/ም*ክትል *ሀ*ላፌ፡0113308036

Email:

Telegram: ጉራጌ ዞን ሴ/ህ/ወ/ጉ/መምሪያ

Facebook: p.o.box: 333 fax: 0113302741

website:

- 3. አላማ፡ የሴቶችና የህፃናት መብትና ጥቅሞችን በማስከበር የሴቶች ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና ፖለቲካዊ ተሳታፊነትና ተጠቃሚነትን በማንልበት ዙሪያ ግንዛቤና ንቅናቄ እንዲፈጠር ማድረግ፣ በፌዴራል እና በክልሉ መንግስት አካላት የሚዘጋጁ ፖሊሲዎች፣ ሕጐች፣ የልማት ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶች የሴቶችን እና ህጻናት ጉዳይ እንዲያካትቱ ስልት በመደፍ አስፈላጊውን ክትትልና ግምገማ ማድረግ፣ ሴቶችና ህጻናት በሀገሪቱ፣ በክልሉ ብሎም በዞኑ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና የማህበራዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ በንቃት ለመሳተፍ የሚያስችሏቸው ዕድሎች የተመቻቹላቸው መሆኑን ማረጋገጥ፤ በሴቶች ላይ የሚቃጡ መድሎዎችን በጥናት በመለየት መድሎዎቹ የሚወገዱባቸውን ሁኔታዎች ማመቻቸትና አፈጻጸሙን በመከታተል፣ ሴቶች በተለያዩ የመንግስት አካላት በውሳኔ ሰጪ የሥራ ቦታዎች ላይ ለመመደብ በቂ ትኩረት የተሰጣቸው መሆኑን ማረጋገጥ ነው፡፡ ሴቶችንና ህፃናትን የሚመለከቱ ዓለም አቀፍ ውሎችን ስምምነቶች አፈፃፀም መከታተልና ለሚመለከታቸው አካላት ሪፖርት ማቅረብ ከተሰጡት ተግባሮች ዋና ዋና ጉዳዮች ናቸው፡፡
- 4. **ራዕይ**:"በ2022 ሴቶች በኢኮኖሚ፣ ማህበራዊ፣ ፖስቲካዊና በባህል መስኮች እኩል ተሳትፎና ተጠቃሚነት የተረጋንጠባት፣ የህፃናት መብትና ደህንነት የተከበረባት፤ የህፃናት መልካም ስብዕና የንለበተባት እና የስርአተ-ጾታ እኩልነት የሰፊነባት ዞን ማየት"።
- 6. *ሕሴቶች:*
- ✓ አሳታፊነትና ፍትሃዊነት፣
- ✓ ባልጽነትና ተጠያቂነት፤
- √ ፈጠራ፤
- ✓ ቅልጥፍናና ውጤታማነት፣
- ✓ የአንልግሎት ጥራት፣
- √ የቡድን ስራ፣

7. በዳይሬክተሮች የሚሰጡ ዝርዝር *ግብ*

🕨 የጉራጌ ዞን የሴቶች ህጻናት ተጠቃሚነት ማረጋገጥ ዳይሬክቶሬት 0113308056

ግብ 1፡ የሴቶች መብትና ሁለንተናዊ ደህንነት ጣስጠበቅ

*ግ*ብ 2፡ የሴቶች ተሳትፎና ውክልና *ጣረጋገ*ጥ

*ባ*ብ 3፡ የሴቶች ተጠቃሚነት ጣረ*ጋ*ገጥ

ግብ 4፡ የሴቶች ተቋማዊነትና የተጠያቂነት ስርዓት *ማ*ንልበት

🕨 የጉራጌ ዞን የሴቶች ንቅናቄና ተሳትፎ ማስፋፊያ ዳይሬክቶሬት 0113308047

ባብ 1፡ የሴቶች፣ ህፃናትና ሁለንተናዊ መብትና ደህንነት ጣረጋገጥ

ባብ 2፡ የሴቶች፣ ህፃናትና ተሳትፎና ውክልናን ጣረጋገጥ

ባብ 3፡ የሴቶች፣ ህፃናትና ተጠቃሚነት ጣረጋገጥ

*ግብ 4፡ የሴቶችና ህጻናትን ጉዳይ ተቋጣዊነትና የተጠያቂነት ስርዓት ጣ*ንልበት

የህጻናት መብትና ደህንነት ጣረጋገጥ ዳይሬክቶሬት 0113308045

ባብ 1፡የህጻናት መብትና ሁለንተናዊ ደህንነት ጣረጋገጥ

ባብ 2፡የህጻናት ተሳትፎ ጣሳደባ

ባብ 3፡የተረጋገጠ የህጻናት ማህበራዊ ተጠቃሚነት

8. የትኩረት መስክ፡

- የግንዛቤና ሁሉን አቀፍ ንቅናቄ መፍጠር፤
- ሴቶቸና ህፃናት እንዲደራጁ ምቹ ሁኔታ መፍጠርና ማብቃት፤
- በህጎች ፖሊሲዎችና የልማት ፕሮግራሞች የሴቶችና ህፃናት ጉዳይ መካተቱንና መሬፀሙን ጣረጋገጥ፣ ማስተባበር፣ ከትትል ማድረግና ደጋፍ መስጠት፤
- የሴቶች ልዩ ድጋፍ ሕርምጃዎች መሬፀጣቸውንና ሴቶች በውሳኔ ሰጪ ነት ቦታ መመደባቸውን ማረጋገጥ፤
- የህጻናት ስብዕና መንንባት፤
- በቤተስብ ደረጃ ሴቶችን ውሳኔ ስጪ ነት ብቃት ማንልበት፤
- የሴቶች የልጣት ፍንድ በማቋቋም ተጠቃሚነታቸውን ማሳደባ፤

9. የሴክተር አጠቃላይ ገጽታ፡

በመምሪያ በደረጃ ከክልል የወረደውን የ2014 በጀት ዓመት መነሻ ዕቅድ በመነሻነት በመውሰድ የመምርያውን የቀጣይ 10 ዓመት እቅድና የ2013 በጀት ዓመት አፌፃፀምን መሰረት በማድረግ የ2014 በጀት ዓመት ዕቅድ ሁሉም ዋናና ደጋፌ የስራ ሂደቶች ባካተተ መንባድ ቡድን ተቋቁሞ በልጣት ዕቅድ አስተባባሪነት ተግባራት ይመራሉ በዚህም መሰረት በዞኑ 7144 ልጣት ቡድኖች እና በ1ለ5 የተደራጁ 41,011 ሲሆን በአባላት ደግሞ 231 894 ሴቶች፡፡

በልማት ቡድን ደረጃ ተደራጅተዉ ሴቶችን በተለያየ ማህበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ዘርፍ ተሰማርተዉ በርካታ ተግባራት እያከናወኑ እና ተጠቃሚ እያደረጉ ይገኛሉ፡፡

ለአብነትም በቁጠባ 232,328 ሴቶች፤በብድር 62,416 ሴቶች፤በማኑፋክቸሪንግ 315 ሴቶች

፤በኮንስትራክሽን 81 ሴቶች ተደራጅተዉ ወደ ስራ በመግባት ቤተሰቦቻቸዉን እንዲሁም ህብረተሰቡን ተጠቃሚ ማድረግ ችለዋል፡፡

በ 2013 በዞናቸን ለመጀመርያ ጊዜ የሆነዉን የእናቶች ጡት ማጥቢያ እና የህጻናት ማቆያ በመክፈት ወደ 7 የሚሆኑ ህጻናትን በsሚነት አገልግሎት እያገኙና እናቶች በስራ ገበታቸዉ ላይ ልጆቻቸዉን እናዲያጠቡ ትልቅ አስተዋጾ እያበረከተ ነዉ::

- በዞናችን ሆነ በክልላች የመጀመሪያ የሆነው ሴቶችና ህፃናት ጥቃት ሲደርስባቸውና ለጥቃት ተንጇ ከመሆናቸው በፊት ለፖሊስ እና ለመምሪያችን የሚያሳውቁበት ነጻ አጭር የስልክ መስመር (hot line service) አንልግሎት በ ነጻ መስመር 632 አስጀምረናል።
- የዞናቸ ሴቶች በሁሉም መስኮች የደረሱበት የተጠቃሚነት ደረጃ ለመለየት ተገቢውን መረጃና ጣስረጃዎች በማሰባሰብ የሴቶች ተጠቃሚነት ትንተና በመስራት በውጤቱ ላይ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር መድረክ በማዘጋጀት የጋራ የማድረግ ተግባር ተከናውኗል፡፡ የትንታኔው ውጤት እንደሚያሳየው የዞናችን ሴቶች የኢኮኖሚ ተጠቃሚነት ደረጃ 41.6 ፐርሰንት፣ የማህበራዊ ተጠቃሚነት ደረጃ 61.7 ፐርሰንት እና የፖለቲካ ወይም የአመራርና ውሳኔ ሰጪነት ደረጃ ተጠቃሚነት ደረጃ 26.16 ፐርሰንት መድረሱን ማወቅ

1. **የመምሪያውስም:-**የጉራጌዞንጤናመምሪያ/Gurage zone health department

2. ኢድራሻ

- ስልክ-0113300994
- Email-የለውም
- Telegram-የለውም
- Face book-Gurage zone health department
- P.o.box-58
- Fax-0113300126
- Website-የሰውም

3. አላማ

- ዋናአላማ -የህብረተሰቡየጤናሁኔታማሻሻል
- ዝርዝርአላማዎች፡-የሁለንተናዊየጤናሽፋንእድንትንማፋጠን
  - ፡-ህብረተሰቡንከድንንተኛየሔናአደጋዎችመጠበቅ
  - ፡ -አባ/እማወራዎችንትራንፎርመርጣድረባ
  - ፡ -የጤናስርዓትምላሽሰጪ ነትማሻሻል

4. ራሕይ

5. ተልዕኮ

ጥራቱንየጠበቀ፣ለሁሉምፍትሀዊተደራሽየሆነናየመክፍልአቅምየሌላቸውንዞነችታሳቢያደረገየጤናጣበልጸግ፣በሽታመከላከል፣የፈ ውስህክምናናየተሃድሶየጤናአገልግሎትበመስጠትናበመቆጣጠርየዞኑህዝብጤናናደህንነትወደላቀደረጃማድረስነው፡፡

6. እሴቶች

- የማህበረሰቡጥቅምማስቀደም
- ቅንነት

- ታማኝነትናሀቀኝነት
- ባልጿኝነትናተጠያቂነት
- ሚስጥርጠባቂነት
- ፍትሃዊነት
- ህግንማክበር
- አርአያመሆን
- መደጋገፍ
- ተከታታይሙያዊእድንት
- ለለውጥዝባጁነት
- ስልጣንንበአግባቡመጠቀም

7. በዳይሬክተሮቸየሚሰጡዝርዝርግብየቢሮስልክቁጥር

- 1. የጤናአንልግሎትጥራትናፍትሃዊነትተደራሽነትማሻሻል
- የድንንተኛጤናአደጋዎችናጉዳቶችአንልባሎትማሻሻል
- 3. የማህበረሰቡተሳትፎናባለቤትነትማሳደባ
- 4. የመድሃኒትናህክምናመሳሪያዎችአቅርቦትማሳደባናአባባባዊአጠቃቀምንማረጋገጥ
- 5. የጤናቁጥጥርሰርዓትማሻሻል
- 6. የጤናየሰውህይልልማትእናአስተዳደርማሻሻል
- 7. በመረጃላይየተመሰረተየውሳኔአሰጣጥስርኣትንማሻሻል
- 8. የሃብትጣፈላለባአሰራርንጣሻሻል
- 9. አመራርናመልካምአስተዳደርንጣሻሻል
- 10. የጤናመሰረተልጣትጣሻሻል
- 11. የጤናስርዓትንጣዘመንናፈጠራንጣሳደባ
- 12. የባህላዊህክምናማሻሻል
- 13. የጤናበሁሉምዘርፍፖሊሲዎችንማስረጽ
- 14. የግሎዘርፍበጤናያለውንተሳትፎናአስተዋጽአማሳደግ

8. የትኩረትመስክ

የትኩረትመስክ 1፤ የላቀየጤናአንልግሎትአሰጣጥ

የትኩረትመስከ2፤ የላቀየጥራትማረጋገጫ

የትኩረትመስከ3፤ የላቀአመራርናመልካምአስተዳደር

የትኩረትመስክ4፤ የላቀየጤናስርኣትአቅምመፍጠር

9. የሴክተሩአጠቃላይንጽታ

የሔናውሴክተርየዞኑንየድህነትቅንሳናዘለቂየልማትግቦቸየትኩረትአቅጣጫላይያነጣጠርሲሆንበዋነኛነትያተኮረውያልተማከለአደ ረጃጀትንአቅምየመገንባት፤የጤናውንልማትበህዝብንቅናቄበማጀብየተሳኩምርጥተሞክሮዎችንበማስፋፋትበሽታንየመከላከልናጤ ናንየማንልበት፤የጤናአንልግሎትአሰጣጥናአስተዳደርየጣጠናከር፤በጤናኤክስቴሽንፕሮግራምየግልናአካባቢንጽህናን፤የቤተሰብጤ ናክብካቤን፤የተላላፊበሽታዎችቁጥጥርንበቤተሰብደረጃእውንእንዲሆንሰፊርብርብማድረግን፤የጤናኤክስቴሽንባለሙያዎችስልጠ ናናየጤናጣቢያዎችናጤናኬላዎችንደረጃበመሻሻሉየመጀመሪያደረጃሆስፒታሎችንበማስፋፋትየተማላየጤናአንልግሎትመስጠትየ ሚያስችልየግብዓትንአቅርቦትመሰረትያደረንነው፡፡

በሔናአገልግሎትአቅርቦትህብረተሰቡንለመድረስየሔናተቋማትግንባታበከፍተኛሁኔታእየተከናወነየቆየሲሆን፣የተገነቡተቃማቶች ንበመጠገንናበማደስላይትኩረትእየተደረገይገኛል፡፡በአሁኑወቅትአገልግሎትበመስጠትላይየሚገኙየመንግስትሔናተቋማት 2

አጠቃላይሆስፒታል(የወልቂጤ ዩ/ሪ/ሆስጨምሮ)፣05 የመጀመሪያደረጃሆስፒታል፣ 67 ጤና ጣቢያዎች፣412

ጤናኬላዎችናቸው፡፡ከዚህምበተጨማሪበዞኑበአሁ*ኑ*ወቅት 1

የመጀመሪያደረጃሆስፒታልግንባታላይየሚገኝሲሆንከጤናአገልግሎትአቅርቦትአካይየመያድእናየግልየጤናተቋጣትሚናከፍተኛሲ ሆንከጊዜወደጊዜእየተስፋፋይገኛል፡፡በአሁኑወቅትበዞኑ 02 የመጀመሪያደረጃ ሆስፒታል፤08

ሔናጣቢያዎችበአ*ጋርነት* እየሰሩሲሆንከ127

በላይመካከለኛናየመጀመሪያደረጃክሊኒኮቸየሚገኙሲሆንከመንግስትተቃጣትጋርያለውቅንጅታዊአሰራርበጣጠናከርእየተሰራይገ ኛል፡፡ከዞኑህዝብአንጻርየጤናተቃጣትስርጭትበንጽጽርሲታይየጤናጣቢያእናየጤናኬላዎችንጽጽርከእስታንዳርዱአንጻርየተቀራረ ቡእንዲሆኑለማድረግየተቻለሲሆንነገርግንየሆስፒታሎችስርጭትበንጽጽርሲታይከእስታንዳርዱገናብዙየሚቀሩሆኖይታያል፡፡በ መምሪያደረጃ 6 ዋናስራሂደትና 5 ደጋፊየስራሂደትይገኛል፡፡

ተ.ቁ	የስራሂደቶችስም	ስልክቁጥር
1	የመምሪያሀላፊ	0113300994
2	የሰውሀብት	0113300012
3	ጤናናጤናነክተቋማትቁጥጥር ዋ/የሰ <i>ራ /</i> ሂደት	0113300013
4	የጤናልጣትእቅድ/ደ/የስራሂደት	0113300382
5	ዘርፌብዙኤቸአይ ቪ ኤድስ ም/ዋ/የስራሂደት	0113302535
6	በሽታመከላከልናጤናማንልበት ዋ/የስራሂደት	0113300361
7	ህክምናአንልግሎት ዋ/የስራሂደት	0113300134
8	እናቶችናህጻናትስርአትምግብ ዋ/የስራሂደት	0113300139
9	ጤናነክ ድ/በሽ/ <i>ቅ/ም/ዋ/የስራሂ</i> ደት	0113300102
10	የመድሃኒትአቅ/መሳ/ጥ/ደ/የስራሂደት	0113658124
11	ስነምባባር	0113300720
12	የሴቶቸተጠቃሚነትናማካተት ደ/የስራሂደት	

10.የጉራጌ ዞን ዉሀ ጣዕድንና ኢነርጂ መምሪያ

የሴክተሩ መጠሪያ፡- የጉራጌ ዞን ዉሀ ማዕድንና ኢነርጂ መምሪያ

አድራሻ:- ስልክ ቁጥር 0113300952

የሴክተሩ የሚከናወኑ ዋና ዋና ተጣባራት

- ¾SÖØ "<H }sTf Ø"f' Ç=³Ã" ' Ó"vታ" iffM TŸ""" : ¾SÖØ "<H }sTf uQw[}cu< •"Ç=}ÇÅ\ ¾Twnf Y^ TŸ""" : uŸ}T ¾SÖØ "<H Y`ßf ›ÑMÓKAf SeÖf : ¾SÖØ "<H }sTf" SÖÑ" :
- የመስኖ ጥናትና ዲዛይን ሥራዎች፣ የመስኖ ግንባታ ቁጥጥርና የኮንትራት አስተዳደር ሥራዎችን፣ ነባር የመስኖ ተቋጣትን መልሶ መጠንንና የጣስፋፋት ሥራዎችን፣ ለመስኖ ተጠቃሚዎች እንዲሁም ለቅርብ ባለድርሻ አካላትና ባለሙያዎች የመስኖ አጠቃቀም ሥልጠና መስጠት፡፡ በተጠቃሚው የሚተዳደሩት የመስኖ ተቋጣት ህብረተሰብ ጣስተዳደር እንዲቸል የጣብቃት ሥራን መስራት
- የዉሀና መእድን ሀብት አለኝታ በመጥናት፣ የተቀናጀና ዘላቂ የሀብት አጠቃቀምን የሚያረጋግጥ የሀብት አስተዳደር ማከናወን፣ የተደራጀ፣ ወቅታዊና ጥራቱን የጠበቀ የውሃ፣ ማዕድን ሀብት ጥናት መረጃ እንዲኖርና ስርጭቱም ቀልጣፋ እንዲሆን ማድረግ፣

ራዕይ (Vision)

የውሃ፣ ማዕድንና ኢነርጂ ሀብታችን በተቀናጀ መልክ በዘለቄታዊ መንገድ ለምቶ ለፈጣን ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ዕድንት ወሳኝ ድርሻ አበርክቶ ማየት

ተልዕኮ (Mission)

የልጣት ሀይሎችንና ኢጋሮችን በጣስተባበር የዉሀ መዕድንና ኢነርጂ ፖሊሲዎችን፣ ስትራቴጂዎችንና ፕሮግራሞችን መሠረት ያደረገና ተፈፃሚነት ያለው የልጣት መረሃ ግብር በመቅረጽ የተቀናጀ እና ዘለቄታዊ የውሃ፣ ጣዕድንና ኢነርጂ አስተዳደር ጣስፌንና የውሃ፣ ጣዕድንና ኢነርጂ ሀብታችን ለክልሉ ብሎም ለሀገሪቱ ዕድንትና ብልፅግና ወሳኝ ሚና መጫወት በሚችል መልኩ እንዲለጣ ጣድረግ

እሴት (Values /Operational Philosophies)

- 🕀 ዘላቂና የተቀናጀ የውሃ አጠቃቀም
- ትጋትና ታታሪነት፣
- ት እኩል ተሳታፊና ተጠቃሚነት
- 🕀 ውሃ ህይወት ነው።
- 🕀 ውሃ ቁልፍ የልጣት መግቢያ /Key entry point/ነው
- ቁ ተጠኝነትና ተጠያቂት
  ተጠያቂ
- 🕀 ውሃ ለልማት

ተ.ቁ	ዳይሬ ክቶሬት	የሚሰጡ አንልግሎት	ስልክ ቁጥር
1	የመምሪያዉ ሃላፊ		0113300952
2	የዉሀ ሀብት ጥናትና አስተዳደር	የዞኑን ዉሀ ሀብት አለኝታ ጥናት ማከናወን፤የዉሀ ጥራት ክትትል ማድረግ	0113358000
3	የመጠጥ ዉሀ ጥናትና ዲዛይን	የመጠጥ ዉሀ የጥናትና ዲዛይን ስራዎችን ማከናወን	
4	የመጠፕ ዉሀ ግንባታ ክትትል	የመጠፕ ዉሀ ግንባታዎችን በኮንትራ አስተዳደር አስተዳደር መሰረት ክትትል ማድረባ	0113300251

5	የመጠጥ ዉሀ ተቋጣት አስ/የመሳ/ጥገና	ግንባታቸዉ የተጠናቀቁ የመጠጥ ዉሀ ግንባታዎችን በመረከብ ለጣህበራትና ፌዴሬሽኖች በማስረከብ ዘላቂ አንልግሎት እንዲሰጡ ማስቻል	0113302654
6	የመስኖ ድሬኔጅ ተናትና ዲዛይን	የመስኖ የጥናትና ዲዛይን ስራዎችን ማከናወን	0113300544
7	የመስኖ ድሬኔጅ ግንባታ ኮንትራት አስተዳደር	የመስኖ ግንባታዎችን በኮንትራ አስተዳደር አስተዳደር መሰረት ክትትል ማድረባ	
8	የመስኖ ድሬኔጅ ተቋጣት አስተዳደር	ግንባታቸዉ የተጠናቀቁ የመስኖ ተቋማትን በመረከብ ለመስኖ ዉሀ ተጠቃሚ ማህበራት በማስረከብ ዘላቂ አንልግሎት እንዲሰጡ ማስቻል	0113300544
9	የማዕድን υብት ጥናትና አስተዳደር	የማዕድን ሀብት አለኝታ ጥናት በማድረግ ልማት እንዲዉሉ ማድረግ	01133658000
10	የአማራጭ ኢነርጂ ልማት	የዘመናዊ አማራጭ ኢነር፯ ቴክኖሎ፯ ስርጭትና የተሸሻሉ ማገዶ ቆጣቢ የአማራጭ ኢነር፯ ቴክኖሎ፯ዎች እንዲመረቱ በመደንፍ ለህብረተሰቡ እንዲሰራጩ ማድረባ	

<mark>11.የጉራጌ ዞን</mark> ፍይናንስ <mark>ማምሪያ</mark>

1. የተቀቋሙ ስም......ጉራጌ ዞን ፋይናናስ መምሪያ/ guraghe zone finanace /

¾e^ jõKA∢ eMj

የፊዚካል በጀት አስተዳደር ዋና ¾Y^ H>Åf	0113300025
%S"Óef óÓ"e ›e}ÇÅ` ª" %Y^ H>Åf	0113300111
¾ኢ"eü¡i"" ¾¨ <eø *ç="ƒ" h="" ª"="" ¾y^="">Ń</eø>	011330247
¾Ó»" "w[ƒ ›e}ÇÅ` ª" ¾Y^ H>Åf	0113300012
የክፍያና ሂሳብ ሪፖርት ዋና የሥራ ሂደት	0113301447
¾c¨< ሀብት Y^ ›S^` ÅÒò ¾Y^ H>Åት	0113300108
የስርአተ ፆታ	0113300025
›?‹.›Ã.y=. ›?Ée T@Ôef]T>"Ó ደ <i>ጋ</i> ፊ የስራ ሂደት	0113300109
የልማት	0113658327
የሰው ሃብት መረጃና ስታትስቲክስ አቅርቦት ደ <i>ጋ</i> ፊ የስራ ሂደት	0113300025
ኢንፎርሜሽን ኮሚኒኬሽን ቴክኖሎጂ ደ <i>ጋ</i> ፊ የስራ ሂደት	0113301740
የስነ-ምግባር መከታተያ ደጋፊ የስራ ሂደት ናቸው	011330283

1 1 5	264	4
മനവ	/h/1	

የፋይናንስ ሴክተር ተልዕኮ፣ራዕይ እና እሴቶች

ተልዕኮ

በቁጠባ ላይ የተመሰረተ የሃብት አጠቃቀም እንዲሰፍን በማድረግ ፤የኢኮኖሚ ፖሊሲ ማሻሻያ ኃሳቦችን በማመንጨት፤ባልጾኝነትና ተጠያቂነት በሰፌነበት አሰራር ዘመናዊ የእቅድና መረጃ፤ የፋይናንስና የንብረት አስተዳደር ቁተጥር ስርዓትን በመዘርጋት ፤የልጣት ኢጋሮችን ሃብት በማስተባበር ፤ የህዝብ ቁጥር ዕድንት ከኢኮኖሚ እድንት ጋር እንዲጣጣም በመስራት እንዲሁም በማህበራዊና የልጣት ጉዳዮች ጥናቶችንና ምርምሮችን በማካሄድ በዞኑ ፈጣንና ቀጣይነት ያለው ልጣት ተግባራዊ ማድረግ።

ራዕይ

የዞኑ ሀብት አድን ፣ ፍትሀዊ የሆነ የሀብት ድልድልና አጠቃቀም በጣረጋገጥ፣ የዞኑን ኢኮኖሚያዊና ጣህበራዊ እድገትን በጣስሬን በ2020 የህብረተሰቡ የኑሮ ደረጃ ተሻሽሎ ለማየት የሚደረገውን ዞናዊ ጥረት የሚያግዝ ተቋም ሆኖ ማየት።

እሴቶች

- የህዝብ አገል ኃይነት፣
- ❖ S[ĺን የልጣት መሣሪያችን እናደር,2ለን፣
- ❖ ባልጸኝነትና }ÖÁm'f እናሰፍንለን'
- ቁጠባን ባህል እናደር 2ለን፣
- ❖ ዉጤታማነትን እናተጋለን፤
- **❖** አርአያ እንሆናለን

የሴክተሩ አጠቃላይ ገጽታ

¾óÓ"e SU]Á SW[ታ© ¾Y^ H>Åf K¨<Ø Ø"f uT"H@É" ¨Å S<K< fÓu^ uSÓvf ›u[ታ‹ ¨<Ö?f uTeS´Ñw Là ¾T>ј c=J" ¾SW[ታ© ¾Y^ H>Åf K¨<Ø /BPR/ fÓu^¨< uc?i}\ e` uታkó ¾Y^ H>Å"‹ SW[ታ©' Y` 'kM Å" ሕU`ታ© K¨<Ø TU×f uT>Áe‹M SMŸ< Sk[醨< K¨<Ö?f }¢` Y`¯f /BSC/ Ó″vታና fÓu^ –aÓ^U ¾SW[f É″Òà J• uTÑKÑM Là ÃÑ— M::

በዚህም SW[f በዞን ደረጃ b7 ª" እና b6 ÅÒò ¾Y^ H>Åቶች ¾}Å^Ë c=J" Xnz!HM ¾ፊዚካል በጀት አስተዳደር ዋና ¾Y^ H>Åf' ¾S"Óef óÓ"e ›e}ÇÅ` ª" ¾Y^ H>Åf' ¾ሊ"eü¡i"" ¾"<eØ \*Ç=f ª" ¾Y^ H>Åf' ¾Ó»" "w[f ›e}ÇÅ` ª" ¾Y^ H>Åf' ¾Ć»" "w[f ›e}ÇÅ` ª" ¾Y^ H>Åf' የስርአተ ፆታና ›?‹.›Ã.y=. ›?Ée T@Ôef]T>"Ó ዴጋፊ የስራ ሂደት ፤ የልጣት ዕቅድ ኢኮኖሚ አስተዳደር ዴጋፊ የስራ ሂደት፤የሰው ሃብት መረጃና ስታትስቲክስ አቅርቦት ዴጋፊ የስራ ሂደት፤ ኢንፎርሜሽን ኮሚኒኬሽን ቴክኖሎጂ ዴጋፊ የስራ ሂደትና የስነ-ምግባር መኪታተያ ዴጋፊ የስራ ሂደት ናቸው።

አዲስ በተጠናው የመሰረታዊ የአሰራር ሂደት ለውጥጥናት መሰረት በወረዳና በከተማ አስተዳደር በተደራጁ የስራ ሂደቶችን uTe}vu` ¾T>S^" ¾T>Á"kdpe ሴክተር '¨< ::

kÉV ¾'u["<" ¾W^}™ $\hat{T}$ U²" Y`¯f fŸ<[~ u"<Ö?f Là ¾}SW[} dÃJ" uÓw®"‹" K}ÑMÒ¿ óÃÇ" ħc?f uTÃÚU\ MTÇ© }Óv^f" uW^}™‹ vQ]à Là 'u`:: Ÿ²=IU u}ÚT] ¾›[ÇÉ Y`¯ዯ‹"U u}Úvß" uS`I Là ¾}SW[} ›M'u[U:: eKJ'U ¾}ËS["<" ¾K"<Ø H>Åf k×Ã'f KT[ÒÑØ ¾›="ö`T@i" ²S" u"KÅ"< ¾Y^ ›S^`" "<Ö?f }¢` U²" e`¯f SÖkU ›eðLÑ> uSJ'< vL"eÉ e¢`"`É Y`¯f Ø"f /BSC/ T"H@É" "Å }Óv` SgÒÑ` ›eðLÑ> J• }Ñ~…M::

ÃI uSJ'< ÁKÓf u>="Æef] >wÄf ¾'u\f ¾Y^ >ðéçU >S^`" U²" Y`¯"‹ >G<" LK"uf ¾S[ĺ፣●ቴክኖሎጂና እ¨<kf ²S" eKማÁÑKÓK< ÁKϟƒ" >ÉKA>© በባህሪ ላይ የተመሰረቱ SKŸ=Á-‹ን uS}"< uUfŸ< ld©" ›እUa>© υብቶች /Tangible and

ÃI ¾/BSC/¨<Ö?f }¢` e`¯f ef^,í=Á© ¾Y^ >S^`' ¾›ðéçU U²"" ¾e`¯f SÓvu=Á SX]Á J• ÁÑKÓLM:: eKJ'U ¾vL"eÉ e¢`"`É e`¯f c=²[Ò ef^,í=Á© ¾fŸ<[f Se¢‹" タト`Ñ@f >É`Ô ¾T>c^ c?¡}` ÃðÖ^M::

የዞኑ ፋይናንስ ተገል ጋዮችና ባለድርሻ አካላት ፡-

- **▶** せっるっとそ
- 🕨 የዞኑ ነዋሪ ህዝብ ፤
- የዞን አስ/ር ጽ/ቤት፤
- የንግዱ ህብረተሰብ፤የግል ባለህብቶች፤
- የዞኑ ባለበጀት ሴክተር መ/ቤቶች፣ተቋጣት፤ የከተጣና ወረዳ አስ/ር ፋ/ኢ/ል ጽ/ቤቶች
- የበን አደርንት ድርጅቶችና ሲቪክ ማህበራት ፤
- የክልል ተቋማት /በዞኑ ውስጥ ያሉ/
- የህዝብ ክንፍ
- ባለድርሻ አካላት
- የፌዴራል መንግሥት
- የክልል መንባስት ፤
- የልጣትና ተራድአ ድርጅቶች፤
- የመንባስት የልጣት ድርጅት፤
- የወረዳና የከተማ ም/ቤቶች ፤
- > ሚዲያዎች፤

ዋና ዋና ግቦችና ግብ ተኮር ተግባራት

በዞናቸን በብልፅማና ጉዞ የዜንቸን ቁሳዊ ፍላንት፣ ዕኩል የልማት ተሳታፊነት፣ ፍትሃዊ ተጠቃሚነት እና ነፃነትን ለማረ*ጋ*ንጥ የላቀ አስተዋጽኦ ያለዉ ዕቅድ ነዉ። በመሆኑም በ2014 ዓ.ም ዕቅድ በዞን ማዕከልና በየአስተዳደር እርከኑ የሚከናወኑ ተግባራት ወደዚህ ግብ የሚያደርስ እንዲሆን ሁሉን አቀፍ ርብርብና ቅንጅት ባማከለ አኳኋን ማከናወን ነዉ። ከዚህ አኳያ በተቋሙ በየዘርፉ የሚተገበር የ2014 ዓ.ም ዕቅድ የሚከተሉትን ዋና ዋና ግቦቸን መሥረት ያደረገ ነዉ።

ግብ 1. የዞኑን በጀት *መ*ነሻ ብር 4,597,426,412 ከነበረበት በ 30 ፐርሰንት እንዲያድባ ጣድረባ ፡-

ተጣባር 1፦ ለክልሉ *መ*ድረስ ያለባቸው *መ*ረጃዎች ባግባቡ ማድረስ በጀትን ፍትሀዊ በሆነ *መንገ*ድ ለዞኑ እንዲደርስ ክትትል ማድረግ

*ግ*ብ 2. በቀመር የደረሰው በጀት ፍትሀዊና ውጤታማ የሀብት ክፍፍል ሥርዓትን በማረ*ጋ*ባጥ የተገልጋይ እርካታ ማሳደባ፡-

ተግባር1. 2014 በጀት ዓመት ለዞን ማዕከል የተመደበ በጀት ብር **431,716,194** ለ32 ተቋማት ፍትሃዊነት መነሻ ባደረ*ገ መ*ልኩ ማከፋፈል እንዲሁም ለወረዳዎች በቀመር የደረሳቸው በጀት በየወረዳው ም/ቤት በማጽደቅ የጸደቀ በጀት በአይቤክስ ተመዝባቦ በተሟላ ሁኔታ ወደ ክልል መላክ

ተባባር 2. የ2013 የገቢ እቅድ በIBEX መመዝገብና ወደ ክልል ማስተላለፍ

ተባባር 3. የመንባስት ፖሊሲና ስርታቴጂ በተመለከተ ትርጉም ያለው በጀት ለድህነት ተኮር መ/ቤቶች መመደብ

ተፃባር 4. የተሸሻለውን የበጀት አስተዳደር መመሪያ በተሟላ ሁኔታ ተፃባራዊ ማድረፃ

ባብ 3. የበጀት አመዳደብና አጢቃቀም ወጪ ቆጣቢና ዉጤታጣ ጣድረግ፡-

ተግባር1፡- ለ32 መምሪያዎችና ጽ/ቤቶች በጀት ማከፋፈያ መረጃዎችን በጥራትና በጊዜ ማደራጀት

ተባባር 2፡-ተቋጣት በጀት አጠቃቀምን በዕቅድና በመርሃ-ባብር እንዲመሩ ጣድረባ

ተ**ግባር 1**፡- ከግብር እና ከቀረጥ የተሰበሰበ *ነ*ቢ በህጋዊ ደረሰኝ *ጦ*ሰብሰቡን የተሰበሰበው ታክስ አግባብ ባለው ህግ በተወ ሰነው *ጦ*ሰረት *ጦሆኑ*ን በደንቡ *ጦ*ሰረት ወደ ባንክ ወይም ወደ ሳጥን *ነ*ቢ *መደረጉን* የ*ነ*ቢው ሂሳብ ድምር ወደ ሪፖርት ቅጾች በትክክል *ሙ*ተላለፉን በምር*መራ ጣረጋ*ገጥ

ግብ 5. የ*መንግ*ስት ጥሬ *ገ*ንዘብ አስተዳደርና ክፍያዎችን ወቅታዊ፣ ቀልጣፋና ወጪ ቆጣቢ ጣድረግ፡-

ተ**ግባር 2**፡-የተለያዩ የእርዳታ *ገን*ዘቦችን በቻናል ሁለት *ገ*ቢ የሚሆኑትን በወቅቱ ለሚመለከተው አካል ማስተላለፍ፣በቻናል አንደ *ገ*ቢ የሚደረጉትን መረጃ በማደራጀት ስራ ላይ እንዲውሎ በመከታተል ሰነዱን/ሪፖርቱን በማስተላለፍ አፈፃፀሙን ማሻሻል

ግብ 6፡- የመንግስት ሂሳብ በጥራትና በስታዳርድ መሰረት ማከናወን

ተባባር 1. የመንግስት ሂሳብ ሪፖርት በጊዜና በጥራ ጣቅረብ

ተባባር 2.የባንክና የሣጥን ሂሳችን ማስተዳደር

ተባባር 3.የተሰብሳቢ ሂሳቦችን በእድሜ ለይቶ በተቀጽላ ሌጀር *መያ*ዝና ማወዳደቅ

ተግባር 4.የተከፋይ ሂሳችን በእድሜ ለይቶ በተቀጽላ ሌጀር መያዝ ጣወዳደቅና ጣስተላለፍ

ተግባር 5.የመንግስት ወጪ አስተዳደርና ቁጥጥር ማሻሻያ ንዑስ ፕሮግራም ውጤታማ ለማድረግ ለስራ ሂደቶች በPFM አባላት የተሰጠ ድ*ጋ*ፍ ክትትልና ግብረ-መልስ

ተግባር 6.የወረዳ ኔት በመጠቀም የበጀትና የሒሳብ ሪፖርት ጣቅረብ

ግብ 7. :- የግዥና ንብረት አስተዳደር ስርዓት በማሻሻልና ዘመናዊ በማድረግ የሐብት ብክነት መቀነስ:-

ተማባር1:-የዞንና የወረዳ ማዕከል ከፑል ውጪ ያሉትን ጨምሮ የባዥ ዕቅድ በፎርማቱ *መ*ሰረት አጠቃሎ እስከ ሐምሌ 30/2013 ለኤጀንሲ ማቅረብ

ተግባር 2፡- በሎት የተከፈለ አንድ ወጥ የተዘጋጀ የጨረታ ሰነድና ተጠናክሮ ለፕሬስ የተላከ *ጣ*ስታወቂያ

ተባባር3:- የአቅራቢዎችን መረጃ መዝባበ መያዝ

ተግባር4 :- የተዘጋጀው የጨረታ ሰነድ መሸጥ፡መክፈት፡መገምገም፡ጣስጸደቅ እና የግዢ አዋርድ ማድረግ

ተግባር5፡- የግዥ አፈጻጸም ባልፀኝነትና *መረጃ አያያዝ ሥርዓት በጣሻሻል በዕቅድ መ*ሰረት ወቅታዊ ግዥ *መ*ፈፀም

ተባባር 6:- የቋሚና አላቂ ዕቃ ዓመታዊ ቆጠራ ማድረባና ንብረት *መ*ስወገድ

ተግባር7፡- በተሸከርካሪ ሥምሪትና አጢቃቀም መመሪያ መሰረት መረጃ መያዝ

ግብ 8፡- የሀብት አስተዳደርና አጠቃቀም ውጤታማነት በማረ*ጋ*ገጥ እና አ*መኔታ ማ*ሳደ*ግ*

ተባባር1.የ2014 ዓ.ም የሕትመት ፍላጎት በወቅቱ ጣቅረብ

ተባባር2.የህትመት ዕዳ መክፈል

ተባባር3.በፍላንት የታተሙ ቅጻ ቅፆችን (ከካርናች በስተቀር) መውሰድ

ተግባር4.ዓመታዊ የተሸከርካሪ ጥንና ፍላንት በወቅቱ ማቅረብ

ግብ 9. የመንግስት ፋይናንስ አስተዳደርን በዘመናዊ መረጃ ስርዓት መደ*ገ*ፍ፡-

ተባባር 1፡- በመረጃ መረብ የተገናኙ የስራ ሂደቱ ኮምፒዩተሮች ብዛት

ተ**ግባር 2፡**- INIBEX ,Z·WN £quš £BìQn †¦¦œ `׿ ማሳደግ

ተባባር 3፡- በIBEX ሥርዓት የተሰጠ ስልጠና

- ተባባር 4:- የተደረገ ድጋፍና ክትትል
- **ግብ 10. የመን**ግስት ፋይናንስ አሰተዳደሩ አሳታፊ፣ **ግ**ልጽና ተጠያቅነት የሰፈነበት እንዲሆን ጣድረግ፡-
- **ተባባር 1:-** መደበኛ ውይይቶችን ወቅታዊነቱን ጠብቆ ማካሄድ
- ተባባር 2:- የወቅታዊ አፈፃፀም መነሻ ስራዎችን እየገመገሙ ሪፖርት ለመምሪያውና ለክልል ማስተላለፍ
- ተባባር 3፡- ድ*ጋ*ፍና ክትትል በማድረባ ወረዳ/ከተማ አስ/ በማጠናከር አፈፃፀምን ማሻሻል
- ግብ 11. በሳ አድራሳት ድርጅቶችና ጣህራት *ጋ*ር ያለንን የሥራ ግንኙነት ጣጠናከር አፈፃፀጣቸውን ጣሻሻል
- **ተግባር1.** በዞኑ በተሰጠው ጣሪያ የምዝገባ ሰርተፊኬት የሰራ ውል ፌቃድ በን አድራንት ድርጅቶችና ማህበራት በመመሪያ መሰረት የብቃት ግምገማ ማካሄድ
- ተባባር 2. የመንባስትና በጎ አድራጎት ድርጅቶች ጣህበራት የጋራ የውይይት ፎረም ጣካሄድ
- **ተግባር 3** በዞኑና በታቸናው መዋቅር የሚንቀሳቀሱ የበአድማ ፕሮጀክቶች በሚያከናውኗቸው የልማት ስራዎች የሚደረግ ክትትል ወቅቱን ጠብቆ የኢጋማሽና የማጠቃለያ ጊዜ ግምገማ ሪፖርት ማዘጋጀት
- **ተግባር 4** በእርዳታ የሚተገበሩ ፕሮጀክቶች አፈጻጸም ክትትልና የመስክ ምልከታ ማከናወን

ግብ 12. የውስጥ ኦዲት ማጠናከርና የምክር አ**າል**ግሎት መስጠት በማሻሻል የሐብት ብክነት መካላከልና የውጤታማነትን ማሳደግ

- **ተጣባር 2፡-** በሌጀር ላይ ከሚታየው ሚዛን *ጋ*ር ትክ ክለኛነቱን ማረ*ጋ*ንጥና በመ/ቤቱ የተከፈቱ የመደበኛና የካፒታል ፕሮጀክቶች የባንክ ሂሳቦችን ለይቶ መስራት
- ተ**ግባር 4፡-** የተሰብሳቢ አይነትና ሳይሰበሰብ የቆየበት ምክንያት ማጣራትና በተደ*ጋጋ*ሚ ሙከራ ተደርን ሊሰበሰቡ ያልቻሉ ተሰብሳቢዎች በወጣው መመሪያ መስት በትክክል እርምጃ የተወሰደባቸው መሆኑን ከሂሳብ መዝነብ መሰረዛቸውን ማጣራት የተሰብሳቢ ሂሳብ መግለጫ ወይም ሪፖርት ከመሂ/27 እና ከሌጀሮች *ጋር መጣጣሙን ማረጋ*ገጥ
- ተባባር 5 ፡-በወረዳዎች በፑልና ከፑል ውጪ ባሉ *መ*ስሪያ ቤቶች የዞን ማዕከልን ጨምሮ በየ3 ወሩ የፋይናንሻል ኦዲት ሥራ የተጠቃለለ ሪፖርት አዘ*ጋ*ጅቶ ለክልሉ *መ*ላክ
- **ተባባር 6:-.**የአፈር ማዳበሪያ አዲት በማድረባ አጠቃሎ ለክልል *ማ*ላክ
- **ተግባር7** ፡-በየ6 ወሩ የንብረት ኦዲት በማከናወን የተጠቃለለ ሪፖርት ለመ/ቤቱ እና ለክልል እንስፐተክሽንና ውስጥ ኦዲት ስራ ሂደት መላክ
- **ተግባር 8**፡-በየ6 ወሩ አስተዳደራዊ ሥራዎች ኦዲት በማከናወን የተጠቃለለ ሪፖርት ለመ/ቤቱ እና ለክልል እንስፔክሽንና የውስጥ ኦዲት ዋና ስራ ሂደት መላክ
- ተ**ግባር 9** :-የምክር አገልግሎት *ሞ*ስጠት
- **ተግባር10** :-በየወሩ ከወረዳዎች ከከተማ አስተዳደር ከክልል ተቋማትና ከፑል ውጪ ካሉ መ/ቤቶች ለሚቀርቡ የኦዲት ሪፖርቶች ከዞኑ ኢንስፔከሽንና ውስጥ አዲት ግብረ-መልስ መስጠት
- **ተግባር 11**፡-የዞን ማዕከል የወረዳዎችና የከተማ አስተዳደር መ/ቤቶች በአዲት ግኝት መሰረት የማስተካከያ እርምጃ ወስዶ ግብረ-መልስ መስጠትና ለክልሉ ኢንስፔክሽንና ውስጥ አዲት መላክ
- ተባባር 12:-በአስተዳደራዊ እርምጃ የጥሬ ገንዘብ ጉድለት ጣስመለስ
- **ተግባር 14**፡-ከእንስፔክሽንና ውስጥ አዲት የቀረበ የኦዲት ሪፖርት ከመምሪያው ሀላፊ (ከተወካይ) የተሰጠ ግብረ-መልስ
- ተባባር 15፡-የአዲት ጣኝት ማስተካከያ መርሀ-ባብር ጣዘጋጀትና ማስወሰድ
- **ባብ 13:- የዘርፈ ብዙ ተ**ባባራት ዉጤታጣነት ጣሳደባ
- **ተባባር 1**፡- ለአየር ንብረት ለዉጥ የማይበገር አረንጓዴ ልጣት ስራ *መ*ስራት እፅዋት *መ*ትከል
- **ተግባር 2**፡- ከስደት ተመላሽ መደ*ገ*ፍ
- ተባባር 3፡- የሴቶች ተጠቃሚነትና ተሳትፎ ማሳደባ

- ተባባር 4:- አካል ጉዳተኞችን መደገፍ
- ተ**ግባር 5**፡-ወላጅ አጥና ጉዳና ተዳደሪዎችን መደገፍ
- ተባባር 6:- የኤች.አይቪ ህሙጣን መደገፍና ጣስተጣር
- ተባባር 7:- ጎዳና ተዳዳሪና ወላጅ አጥ ህፃናት መደገፍ
- *ግ*ብ 14፡- ለተቋሙ የተመደበ በጀት የድልድልና የአጢቃቀም ፍትሃዊነት *ጣ*ሳደግ
- **ተግባር 1:**-የደመወዝ መረጃ በተገቢዉ በጣደራጀት ለደመወዝ የተመደበ በጀት ክፍያ መፈፀም
- ተባባር2፡-ለስራ ማስኬጃ የተመደበ በጀት ለታቀዱ ፊዚካል ስራዎች እንዲዉል ክትትል ማድረባ
- ተባባር3፡-በካፒታል ፕሮጀት ፕሮፖዛል የተደገፈ ለካፒታል ፕሮጀክት የተመደበ በጀት ስራ ላይ ጣዋል

13.የ*ጉራጌ* ዞን ከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን *ማ*ምሪያ

የሴክቱ ስም ፡- የጉራጌ ዞን ከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን መምሪያ

/GURAGE ZONE URABAN DEVELOPMENT AND CONSTRACTION

DEPARTMENT/

ስልክ፡- 0113300105

Telegrame :- gurage zone urbane dev't and construction department

Fax no:- 0113301500

ዓላማ

በዞኑ ተወዳደሪና ብቁ የሆነ የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ በመፍጠር፣በከተሞች የአካባቢ ልጣትን በጣፋጠን፣የከተጣ-ከተጣና የከተጣ-ገጠር ትስስርን በጣጠናከር ለከተጣ ልጣት ምቹ ሁኔታ በመፍጠር ከተመነትን ጣሳደባና ዘላቂ የሆነ ጣህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊ እና አካባቢያዊ ልጣት ጣረ*ጋገ*ጥ ነው፡፡

ራዕይ

በ2022 በዞኑ ተወዳዳሪ የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ በመንንባት ከተሞች ምርታጣና የብልጽግና ጣሪከል ሆነው ጣየት ነው፡፡

ተልእኮ

የሴክተሩ ዕሴቶች

- ✓ የመንግስት ፖሊሲና ስትራቴጀ የዕቅዶቻችን መርሆዎች ናቸው፤
- ✓ የሰው ኃይል ካሉን ሀብቶች ሁሉ ትልቁ ሀብታችን ነው፣
- ✓ በማያቋርጥ ለውጥና መሻሻል እናምናለን!
- ✓ ተገልጋዮቻችን የሕልውናችን መሠረት ናቸው!
- √ ቅሬታ አቅራቢዎች መካሪዎቻችን ናቸው፣

በተቋሙ የሚሰጡ ዋና ዋና ባቦች

የማዘጋጃ ቤታዊ አንልግሎት አሰጣጥን በማዘመን የአንልግሎት አሰጣጥ ለማሻሻልና የተንልጋይ እርካታን ማረጋንጥ፣
የከተማ ነዋሪው በአካባቢ ልማት በንቃትና በተደራጀ አኳኋን ማሳተፍ፡
የከተሞች የተቀናጀ መሰረተ ልጣት አቅርቦት አንጻር የቅንጅት፣ የጥራት እና ተደራሽነት
የከተማ ጽዳትና አረንጓዴ ልማት ስራን በህዝብ ንቅናቄ መፈጸም፡፡
የሚዘ <i>ጋ</i> ጁ ፕላኖች ከመጽደቃቸው በፊት በተቋሙና በሌሎች ባለሙያዎች እንዲተቹ ፣ በከተሞች ህዝብ ውይይት እንዲደረባበት ማድረባ
በአርሶ አደሩ አካባቢዎች የንጠር የአንልግት ማእከል ስኬች ፕላን ዝግጅት ልዩ ትኩረት መስጠት፡
በማስፋፊያ አካባቢ የሚታየውን የመሬት ወረራ ለማስቆም የከተሞችን ወሰን ማካለል ስራ ከሚመለከተው አካል <i>ጋ</i> ር በመሆን መስራት፣
ፕላኖች ወደ <i>መ</i> ሬት መውረዳቸውን ወቅታዊ ክትትል ማድረባ፡
ፍላጎትን ታሳቢ ያደረገ ለተለያዩ የልማት ሥራዎች የሚዉል መሬት 30 በመቶ ወጪን ማስመለስ በሚቸል አግባብ በገበያ 70 በመቶ ደግሞ በመንግስት ምደባ እንዲሆን የተያዘው ዕቅድ እንዲሳካ በትኩረት የሚሰራ ይሆናል፡፡
የመሬት ሃብት ቆጠራ በማካሄድ የመሬት ሀብትን ከኪራይ ሰብሳቢነት ተግባር፣ ህገወጥ ግንባታና ወረራ መከላከል ሥራ በትኩረት ይሰራል፡፡
በከተሞች በመሬት ዙሪያ የሚታየውን የኪራይ ሰብሳቢነት አመለካከትና ተግባር በወሳኝ መልኩ ለመቅረፍ ካለው ከፍተኛ ፋይዳ አንጻር አስፈጻሚውን፣ ፈጻሚውንና ህብረተሰቡን ግንዛቤ እንዲይዝ ይደረ <i>ጋ</i> ል፡፡
በከተሞች የተጀመረው የመሬት ይዞታ በሰነድ የጣረጋነጥና መብት ምዝገባ ሥራ ተጠናክሮ እንዲቀጥል ይደረጋል፡፡
ካዳስተራል መሥረታዊ ካርታ የጣዘጋጀት፣ የቀጠና፣የሰፈርና የብሎክ ጠቋሚ ካርታ የጣዘጋጀት፣ የመሬት ይዞታ በመስክ ቅየሳ የጣረ <i>ጋ</i> ባጥ እንዲሁም የመሬት መረጃዎችን ደህንነት የጣረ <i>ጋ</i> ባጥ ስራ ልዩ ትኩረት ይሰጣል፡፡
የተዘጋጀውን የከተማ ቤት አቅርቦትና አስተዳደር ፖሊሲ፣ ስትራቴጂ፣ ደንቦችና መመሪያዎች መሰረት ያደረገ የቤት ልጣት አጣራጮችን ተግባራዊ ማድረግ፡
በመንባሥት ቤቶች አስተዳደር ዙሪያ የሚከሰቱ ህາ-ወጥነቶች የመታገል፣
በልማት ምክንያት የሚነሱ ተከራዮችን በአግባቡ አወያይቶ በስምምነቱ መሰረት ምትክ ቤት እንዲያገኙ ማድረግ፣
መንግስት ቤትና ያ <i>ጋራ መ</i> ኖሪያ ቤቶች መረጃ በዘመናዊ መልኩ ጣደራጀት፣ ትኩረት ተሰጥቷቸው የሚከናወኑ ስራዎች ይሆናሉ፡፡
የተሟላ ዲዛይን በጣዘጋጀት በዲዛይን ምክንያት የሚከሰት የወጪ ንረትና የጊዜ መኌተትን ጣስቀረት፣
ተጀምረው ሳይጠናቀቁ የቀሩና የተቋረጡ100% የግንባታ ፕሮጀክቶች የውለታ አስተዳደር ስራ ይከናወናል፣
በዞኑ በሚንነቡ የግንባታ ፕሮጀክቶች የግንባታ ግብዓቶች የጥራት ፍተሻ ማድረግ፡

የኮንስትራክሽን ኩባንያዎች በስራ ቦታ ላይ የሥራተኞችን ደህንነት መጠበቂያ አልባሳትና መሳሪያ ማመላታቸውን ከትትልና ቁጥጥር ማድረግ።

የትኩረት መስኮች

- የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪውን ለመምራት የሚችል አቅምና የአሰራር ሥርዓት መዘርጋት፣ ለኮንስትራክሽን ኢንዳስትሪ ተስማሚ ቴክኖሎጂዎችን የመፈተሽ፣ የማላመድና የማስረጽ ሥራዎች በስፋት በማከናወን፣የፕላን ስምምነትና ይዞታ ማጣራት ስራዎችን በማገናዘብ፣ዲዛይን በመገምገም በልዩ ትኩረት ይፈጸማል፡፡ለግንባታ ፕሮጀክቶች የቅደመ ዲዛን ጥናትና ምርምር ስራዎችን በማካሄድ ከአከባቢ ነባራዊ ሁኔታ ጋር በማጣጣም ለአካል ጉዳተኞችና ለአረጋዊያን ተደራሽ እንዲሆኑ በማድረባ፣ ለመንግስት ግንባታዎች የተቋራጭ ግዥ በመፈጸም ግንባታዎች በተያዘላቸው የጊዜ ሰሌዳና ወጪ ጥራታቸውን ጠብቀው ተጠናቀው ለታለመላቸው አላማ እንዲውሉ ማስቻል፣ የአፈርና የግንባታ ግብዓቶችን በላቦራቶሪ በመመርመር ጥራታቸውን ከመስፈርት አንጻር ማረጋገጥ፣ ግንባታዎች ደረጃቸውን ጠብቀውና በተያዘላቸው የጊዜ ገደብ እንዲጠናቀቁ ማስቻል የቀጣይ የትኩረት አቅጣጫ ተደርጎ ተወስዴል።
- ዞናዊ ፈጣን እድገትን ተከትሎ የሚፈጠሩ የገጠር አገልግሎት ማዕከላት እድገታቸውን በስኬች ፕላን በመምራት ህጋዊ ሰውነት በመስጠት እና ከተሞች ከደረሱበት እድገት አኳያ በመስፈርት ላይ በተመሰረተ አግባብ በመፈረጅ ከነዋሪው አዳጊ ፍላንት ጋር የተጣጣመ አገልግሎት በማቅረብ ያልተማከለ፣የተመጣጠነ እና ፍትሃዊ የአከታተም ሥርዓት የመገንባት አቅጣጫ መከተል እንዲሁም ክልል አቀፍ ስፓሻል ፕላን ጋር የተቀናጀ የተለያየ ዓይነት የከተማ ፕላን ዋራቱን የጠበቀ በማዘጋጀት የከተማ-ከተማ እና የከተማ-ገጠር ትስስርን በማጠናከር እና የፕላን ትግበራ ክትትልና ግብረመልስ ስርዓቱን በማዘመን ነዋሪው ንቁ ተሳታፊና ባለቤት የማድረግ አቅጣጫ መከተል ነው።
- አርሶ አደሩን በከተሞች መስፋፋት ይበልጥ ተጠቃሚ የሚያደርግና በከተሞች መሬትን በቁጠባ መጠቀምን የሚያጠናክር በቂ የካሳና መልሶ ማቋቋም ድጋፍ በመስጠት ለልማቱ መሬት በበቂ መጠን በቀጣይነት የሚቀርብበት አቅጣሜ መከተል በዋናነት ትኩረት የሚሰጠው ሲሆን ከዚሁ ጎን ለጎን በመረጃ ላይ የተመሠረተና ዘመናዊነትን የተላበሰ የመሬት አስተዳደር ስርዓት በመዘርጋት በመሬት ዙሪያ ያሉ የኪራይ ምንጮችን የመለየትና የማድረቅ ስራ መስራት ሌላው የትኩረት አቅጣሜ ነው። ከተሞች መሬትን ለልማት እና ለተለያዩ አገልግሎቶች በማቅረብ የህዝብ ተጠቃሚነትን ለማረጋገጥ በሚያደርጉት ጥረት ትልቁ የመሬት ምንጭ በከተሞች የማስፋፊያ አካባቢ ያለው የእርሻ እና የግመሽ መሬት መሆኑ የማይቀር አውነታ ነው። ስለሆነም በመሬት ዝግጅቱ ተመጣጣኝ ካሳ በመከፈል የአርሶ አደሩን የማህበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ዘይቤ ሽግግር እና ለውጥ ውጤታማ ለማድረግ የሚያስችል የተለየ ድጋፍ እና አዝ በማድረግ በመረጡት የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንዱስትሪ ልማት ዘርፍ ተደራጅተው ተጠቃሚ የሚሆኑበት የአሠራር ሥርዓት ይዘረጋል። የከተማና ገጠር ትስስርና ቅንጅት ሥራዎችን ወደ ላቀ ደረጃ ለማሸጋገር በማስፋፊያ አካባቢ የሚገኙ አርሶ አደሮችን ኑሮ አሁን ካለበት የተሻለ ደረጃ የሚያሸጋግር የተቀናጀ የመልሶ ማቋቋሚያ ፓኬጅ ይተገበራል። የከተሞችን ገጽታና የመሬት አጠቃቀም በሚያሻሽል አኳኋን የተንዱ የከተማ አካባቢዎችን በነዋሪውና በመንግስት የጋራ ተሳትፎ በመታገዝ ለመልሶ የማልማት ሥራ ልዩ ትኩረት ይሰጣል። የመሬት ነክ መረጃ የቅብብሎሽ እና የአጠቃቀም ስርዓት በመዘርጋት አስተማማኝ፣ ደህንነቱ የተረጋገጠ ለሥራ አስፈላጊ የሆነ የመሬት ነክ መረጃ የቅብብሎሽ እና የአጠቃቀም ስርዓት በመዘርጋት አስተማማኝ፣ ደህንነቱ የተረጋገጠ ለሥራ አስፈላጊ የሆነ የመሬት ነክ መረጃ ከአንዱ ወደ ሌላ እንዲተላለፍ ለማድረግ በትኩረት ይሰራል። በከተሞች ሰነድ አልባ እና ህገወጥ ይዞታዎች ያሉበት ደረጃ በጥናት በመለየት ለመሳኔ ሰጪ አካል የመፍትሔ ሀሳብ የማቅረብ ሥራ በትኩረት የሚሰራ ይሆናል።
- ▶ የህጋዊ ካዳስተር ግንባታን ይበልጥ ውጤታጣ ለጣድረግ የባለይዞታዎችን ተሳትፎ ባረጋገጠ መልኩ የመሬት ይዞታ የጣረጋገጥና ምዝገባ ሂደት እንዲከናወን ይደረጋል፡፡ እንዲሁም የዞንና የከተጣ አስፈጻሚ አካላት መካከል ጠንካራ ቅንጅታዊ አሥራር እንዲፈጠር ይደረጋል፡፡ የከተጣ ካዳስተር ልጣት ንዑስ ፕሮግራም ስር የከተሞች ኦርቶፎቶ ዝግጅት ፕሮጀክት፣ በከተሞች የጿአኤቲክ መረብ ጣስፋፊያ ፕሮጀክት፣ የመሬት ይዞታ ጣህደራት ከኦርቶፎቶ ጋር ጣስተሳሰሪያ ፕሮጀክት፣ በመሬት ይዞታ

ምዝገባ የህብ/ብ ተሣትፎ ማንልበቻ ፕሮጀክት እና የመሬት ይዞታ ሲስተም ግባዓት ማሟያ፣ ክትትል እና ቁጥፕር ፕሮጀክት የሚሉት ይቀረፃሉ፡፡ እንዲሁም በዘመናዊ የአድራሻ ሥርዓት ዝርጋታ ንዑስ ፕሮግራም ስር የአድራሻ ሥርዓት ዝርጋታ መረጃ መሰብሰብና ማስፀደቂያ ፕሮጀክት እና የሳይኔጅ ፖስት ዝግጅት፣ ተከላና መረጃ ማደራጀትና ማስተዳደር ፕሮጀክቶችን በተደራጀና በተቀናጀ አኳኋን ተግባራዊ ይደረጋሉ፡፡

- በከተሞች ከሚታዩ ችግሮች ዋናው የመኖሪያ ቤት ፍላንት መጨመርና የአቅርቦት ማነስ ችግርን ለመቅረፍ የተለያዩ የቤት ልማት አማራጮች መጠቀም ፣ ወጪ ቆጣቢ፣ ለዜጎች ሥራ ዕድል የሚፈጥር፣ ቅንጅታዊ አሰራር በመከተል፣ የቁጠባ ባህል በማሳደባ፣ የዜጎች ፍትሃዊ ተጠቃሚነት ያረጋገጠ እና በገጠር የልማት ማዕከላት የተሻሻሉ መኖሪያ የቤቶች ግንባታ ፕሮግራሞች በማስቀጠል ደረጃ ማስጠበቅ፣ የቤት አቅርቦትን ከባለቤትነት በተጓዳኝ የኪራይ አማራጭንም እንዲያድግ መስራት፣በቤት ልማት የግል ዘርፉ ሚና ማንልበት፣ የቤቶች መረጃና አስተዳደር በማዘመን ህገወጥነትን መከላከል እና የመንግሥት ቤቶች የይዞታ ዋስትና በማረጋገጥ የቤት ልማትና አስተዳደር ሥርዓት ቀጣይነት ማረጋገጥ ይሆናል፡፡የሁሉንም ባለድርሻዎች አቅም በቤት ልማትና አቅርቦት ለመጠቀም ምቹ ሁኔታ የመፍጠር ስራ ይሰራል፡፡
- በከተሞች የአገልግሎት አሰጣጥ ለማሻሻልና የተገልጋይ እርካታን ለማረጋገጥ በከተማ ነክ ሙያዎች የሰው ሃይል ልማት የማሳደግ፣ የማዘጋጃ ቤታዊ አገልግሎት አሰጣጥን የማዘመን፣ የከተማ ነዋሪው በአካባቢ ልማትበንቃትና በተደራጀ አኳኋን የማሳተፍ፣ የከተሞች የተቀናጀ መሰረተ ልማት አቅርቦት፣ ፍትሃዊ ተደራሽነትናየግንባታ ጥራት ማሳደግ፣ የቆሻሻ አስተዳደር ሥርዓት በማዘመን ተግባራዊ ማድረግ፣ የአረንጓዴ መስረተ ልማት ሽፋን እና ተደራሽነት የማሳደግ፣ የከተማን ውበትየማንልበት፣የቄራና የእሳት አደጋ አገልግሎት በማዘመንአለም አቀፍስታንዳርድ ያሟሉ ዘመናዊ ከተሞችን የመንንባት አቅጣጫ በመከተል በትኩረት ይከናወናል።

<mark>14.የጉራጌ ዞን ሰራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ </mark>ማምሪያ

የመምሪያው/ጽ/ቤቱ ስም

> በአጣርኛ ፡ የጉራኔ ዞን ሰራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ *ማ*ምሪያ

> በእንግልዝኛ፡ Gurage Zone Labour & Social Affair Department

1. አድራሻ

ኦ ስልክ +251-113301766፣+251-113659114 ፤ 0113659492፤+251-113301867

Email: w.w.w.GurageZone.gov.et

Telegram : Gurage Zone DLSA info.center, ዞን ሰራተኛና ጣህበራዊ ጉዳይ መምሪያ/ Labour & Social Affair of gurage zone.

- > Facebook፤የጉራጌ ዞን ሰራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ መምሪያ
- > p.o.box :91
- > fax:011 365 81 14
- > website: GurageZone.gov.et

2. አላማ

- **P** ዋና አላማ
- ➢ ዝርዝር አላማ

ተልዕኮ

የሥራ ስምሪት አገልግሎት እንዲስፋፋ፣ የኢንዱስትሪ ሥላም እንዲሰፍን፡ የሥራተኛውን ጤንነትና ደህንነት እንዲጠበቅ፣ የሥራ አከባቢዎችን እንዲሻሻልና የዜጐችን ማህበራዊ ጥበቃ አገልግሎት(የአካል ጉዳተኞች እኩል እድልና ሙሉ ተሳታፊነት እንዲረጋገጥ፣ አረጋውያን ድጋፍና እንከብካቤ እንዲያገኙና ተሳትፎአቸው እንዲጐለብት፣ በልዩ ልዩ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ችግሮች ምክንያት በድህነት፣ተጋላጭና መገለል ውስጥ ለሚገኙ ዜጐች የተለያዩ ድጋፎች) እንዲያገኙ ማድረግ የሚሉት የሴክተሩ ተልዕኮዎች እንዲያገኙ ማድረግ የሚሉትን

ራዕይ

በ2022 ዓ.ም የኢንዱስትሪ ሥላም ያሰፈነበት ፣የሥራ ዕድሎች ፍትሃዊ ተጠቃሚነትና የጣኀበራዊ ደኅንነትና ልጣት አገልግሎት ተስፋፋቶ ማየት

ለሲቶች

- ❖ EGMr~ E«éOŒW\é lpªW¯ Aå}ðq £C/\n p]rÚ EMT¶μ¼ º¿ŒΤ¿ ˆ¿PWE¿::
- ❖ E†é¿«è^rV PFN L^Ô¿ leYº"}r ^¿PWE¿:
- ❖ l†^t¶V Aå}ðq 'å^¼ EMëμ,å £C/\n ŒÙEøv¿ ªC¿}r¿ M^ºli LE¦v¿ }'å;
- ♦£Lå¦ ngr~ £^W ¼Wr LE¦v¿ ^~ªY¶E¿::
- ◆E†T¶"í¦¿-¶Ù~ ^¿Œn‹lî ^¿P»E¿::
- ❖ E†‹G μå«p...v ^ŠåG ^-G~ LåEå p]rÚ º¿ŒT¿ ^¿\WE¿:
- � £¶W L·mmr £pd~⁻ †PWY £p]qÖ}r LYC ^¿ŠpFE¿:
- ❖·GĐ"}r&pº¦f}r Pn†"í}r&Ad"}r~ †EM«Fr~ ŠLå^~ £Đ« †PWY¿ ^¿ŠpFE¿::
- dG»×}r~ 'åºîqM}r sEø NFb £L^⁰r £†PWY ^Y†r ^¿ŠpFE¿::

tîv.t".ßë/tî-^ LŠFŠG~ Lj»ºY AåEîN £^Wv¿ t‹G t-Yu¿ ^¿PWE¿::

4. በዳይሬክተሮች የሚሰጡ ዝርዝር ግብ እና የቢሮ ስልክ ቁጥር

♠ የጣህበራዊ ደህንነት ልጣት ጣስፋፋት ዳይሬክቶሬት (0113659492)

- 1. የማህበራዊ ጥቢቃ ሥርዓትን በመዘርጋት የዜጎችን ተጠቃሚነት ማሳደባ፤
- 2. የአካል ጉዳተኞችን ተካታችነትና ተደራሽነት ማሳደባ፤
- 3. የአረጋውያን ኢኮኖሚያዊ ማህበራዊ ተሳታፊነትንና ተጠቃሚነትን ማሳደባ
- 4. የኢኮኖሚያዊና የጣህበራዊ ቸግሮቸ ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎቸን ፍትሐዊ ተጠቃሚነት ጣሳደግ

- 5. የሥራተኞች በጣህበር የመደራጀት ምጣኔን ጣሳደ
- 6. የማህበራዊ ምክክር አንልግሎትን ጣጠናከርና ማስፋፋት:-,
- 7. የሥራ ሁኔታዎች ቁጥጥር አንልግሎትን ማስፋፋትና ማሳደግ፡-
- 8. የህፃናት ጉልበት ብዝበዛን መከላከልና መቆጣጠር:-
- 9. የሙያ ደህንነትና ጤንነት አገልግሎት ጣጠከርና ጣስፋፋት:-
- 10. የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አስተዳደር መረጃ ሥርዓትን ማሻሻልና ተደራሽ ማድረባ፣
- 11. በስራ ቦታ ኤቾ አይ ቪ ኤድስን መከላከል፡
- 12. የተለያዩ የህትመት አጣራጮችን በመጠቀም የግንዛቤ ማስጨበጫ ስራዎች ማካሔድ

♠ የስራ ስምሪት አንልግሎት ማስፋፋት ዳይሬክቶሬት(251-113301867)

- 13. .የሥራ ገቢያ መረጃ ሥርዓት መዘርጋትና ተግባራዊ
- 14. .የሥራ ስምሪት አገልባሎትን ማስፋፋት፣
- 15. .ሕገ-ወጥ የሰዎች ዝውውርን መከላከል
- 16. .ከስደት ተመላሽ ዜጎችን መረጃ ጣደራጀት

- 17. የማህበራዊ ጥቢቃ ሥርዓትን በመዘርጋት የዜጎችን ተጠቃሚነት ማሳደባ፤
- 18. የአካል ጉዳተኞችን ተካታችነትና ተደራሽነት ማሳደባ፤
- 19. የአረጋውያን ኢኮኖሚያዊ ማህበራዊ ተሳታፊነትንና ተጠቃሚነትን ማሳደግ
- የኢኮኖሚያዊና የማህበራዊ ችግሮች ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎችን ፍትሐዊ ተጠቃሚነት ማሳደግ

5.የትኩረት አቅጣጫዎች፤

በቀጣዩ የአስር ዓመት የልጣት ዕቅድ ዘመን ውስጥ ኢንቨስትመንት እንዲስፋፋና ለዜጎች ምቹ የሥራ ዕድሎች እንዲፈጠሩ፣ አሥሪዎችና ሥራተኞች በሕግ የተደነገጉ መብቶችና ግኤታዎችን አክብረው የጋራ ራዕይ በመሰነቅ ለዞኑ ልጣት የበኩላቸውን አስተዋጽአ እንዲያበረክቱ፣ መሠረታዊ የሥራ ላይ መብቶች እንዲከበሩ፣ ምርትና ምርታጣነት እንዲያድግና ተወዳዳሪነት እንዲጨምር፣ የኢንዱስትሪ ሰላም በዘላቂነት እንዲሰፍን፣ ከሚኒስቴር መ/ቤት ፣ ከልጣት አጋሮችና ከባለድርሻ አካላት ጋር

በመተባበርና በመቀናጀት ለእነዚህ ጉዳዮች ምላሽ ሊሰጥ የሚቸል ፍትሃዊ የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አስተዳደር ሥርዓት ተዘርባቶ ተግባራዊ ይሆናል፡፡

የማህበራዊ ጥበቃ ፖሊሲ የትኩረት መስኮች (ልማታዊ ሴፍቲኔትን ማስፋፋት፤ የሥራ ዕድልን ማስፋፋት እና የኑሮ ሁኔታን ማሻሻል፤ የማህበራዊ መድንን ማስፋፋት፤ የመሥረታዊ አንልግሎት ፍትሃዊ ተጠቃሚነትን ማሳደባ እና ለጥቃትና በደል ተጋላጭ ለሆኑ ዜጎች የሕግ ጥበቃ እና ድጋፍ መስጠት) ላይ ርብርብ ይደረጋል፡፡

በዚ*ሁ መ*ሥረት በሚቀጥሉት አሥር ዓመታት የሴክተሩን ራዕይ ሲያሳኩ የሚችሉ ዋና ዋና የትኩረት አቅጣጫዎች ተለይተዋል፡፡ እነርሱም፡-

i. ሰላማዊ የአሠሪና ሠራተኛ ግንኙነትን ማጠናከርና ማስፋፋት፣

በአሥሪና ሥራተኛ መካከል በሚኖር የሥራ ግንኙነት የሁለቱ ወገኖች ተጠቃሚነት ተጠናክሮ እንዲቀጥል ለማስቻል፤ በአሥሪና ሥራተኛ ሕግ የተሰጣቸውን መብትና የተጣለባቸውን ግዴታዎች በማስከበር ግንኙነታቸውን ሥላማዊ በሆነ መንገድ እንዲቀጥሉ ለማገዝ፤ አሥሪዎችና ሥራተኞች በነፃ የመደራጀትና የመደራደር መብታቸውን እንዲጠቀሙ መደገፍ፤ በሁለትዮሽና በሦስትዮሽ መርህ ላይ የተመሥረተ የማህበራዊ ምክክርና የሥራ ቦታ ትብብር (Social dialogue and Workplace cooperation) እንዲጠናከሩና እንዲስፋፉ ይደረጋል፡፡ የሥራ ሁኔታዎች እንዲሻሻሉ እና ምርትና ምርታማነት እንዲያድግ፤ ከሥራ ግንኙነት የሚመነጩ አለመግባባቶችና ክርክሮች በአማራጭ እና በመደበኛ የሥራ ክርክር መፍቻ መንገዶች እንዲፈቱ ይደረጋል፡፡

2.1.2 የሥራ ሁኔታዎችን ማሻሻል እና የሕባ ተፈፃሚነትን ማረጋገጥ፣

ሥራተኞች ከአደጋዎችና ከጤና ጠንቆች የተጠበቁ እንዲሆኑ ለማድረግ የሚያስችሉ የመከላከልና የመቆጣጠር እርምጃዎች ይወሰዳሉ፡፡ የስራ አካባቢዎችና የአሰራር ዘዴዎች ከአደጋዎችና የጤና ጠንቆች ተጠብቀው ምርታጣነታቸው እንዲያድግ፣ አላግባብ የሚባከን ጊዜንና ሃብትን በመቀነስና የምርት ጥራትን በመጨመር፣ የጥሬ ዕቃና የተረፈ-ምርት አያያዝና አጠቃቀም ከብክነትና ከብክለት የፀዳ በማድረግ ኢንዱስትሪዎች በገበያ ላይ ጠንካራ ተወዳዳሪ እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡ ሥራተኞች የማህበራዊ ዋስትና ሽፋን የተገባላቸው መሆኑን እንዲሁም በሥራ ላይ ጉዳት ምክንያት ተንጂዎች ተመጣጣኝ የጉዳት ካሣ ማግኘታቸው እንዲረጋገጥ ይደረጋል፡፡ የሕግ ተፈፃሚነትን በማረጋገጥ ረገድ ለአሥሪዎችና ለሥራተኞች የመረጃ፣ የቴክኒክ ምክርና ድጋፍ (መደበኛ ያልሆነውን የኢኮኖሚ ዘርፍ ጨምሮ) አገልግሎት እንዲሰጥ ይደረጋል ፡፡

2.1.3 የሥራ ስምሪት አንልባሎቶችን ማጠናከርና ማስፋፋት ፣

የዞኑን የሰው ኃይል ፍላንትና አቅርቦት ከማጣጣም አኳያ ዜንች ባላቸው አቅምና ችሎታ መሠረት በነፃነት በመረጧቸው የሥራ መስኮች በሀገር ውስጥ በሥራ መሰማራት የሚችሉበትና ቀጣሪዎችም ተስማሚ የሆኑ ሥራተኞችን የሚያገኙበት እንዲሁም በሥራ ገበያ ውስጥ መወዳደር ላልቻሉ ሥራ ፈላጊዎች ዘመናዊ፣ ቀልጣፋና ተደራሽ የሥራ ስምሪት አገልግሎቶችን እንዲያገኙ ይደረጋል፡፡ የዞኑን የስራ እድል ፈጠራ ተስፋፍቶ ለዜንች ምርታማ ስራ ከማስገኘት አኳያ አግባብነት ካላቸው የመንግስትና የግል ሴክተር ተቋማት በቅንጅትና በትብብር በመስራት ስራ አጥነት እንዲቀንስ ይደረጋል ፡፡በውጭ አገር ሥራ መሠማራት የሚፈልጉ ዜንች በአገራዊ፣ አለም-አቀፋዊና የሁለትዮሽ ስምምነት ማዕቀፎች መሠረት መብታቸውና ደህንነታቸው ተጠብቆ የዓለም ሥራ ገበያን በቃኘ ፣አግባብ ባላቸው አቅምና ችሎታ በመሥራት ተጠቃሚ እንዲሆኑና ለአገር ልማትም የበኩላቸውን አስተዋጽኦ ማበርክት እንዲችሉ ይደረጋል ፡፡

ሕንወጥ የሰዎች ዝውውርን በዘላቂነት ለመከላከል (Prevention) የሚያስቸሉ የማህበረሰብ ንቃናቄዎች በመፍጠር፣ ተከታታይነት ያላቸው የግንዛቤ ማሳደጊያ ሥራዎችን በመስራት፣ የባህሪ ለውጥ አንዲመጣ ማስቻልና የወንጀሉ ተንጂ የሆኑ ዜንችን መልሶ ለማቋቋም (Protection) ጉዳዩ ከሚመለከታቸው መንግሥታዊና መንግሥታዊ ካልሆኑ አካላት ከልማት አጋሮች ጋር በመተባበርና በመቀናጀት የአሰራር ስርአቶችንና ፕሮግራሞችን በመዘርጋት ተፈጻሚ እንዲሆኑ ይደረጋል ፡፡

የዞኑን የሰው ኃይል ፍላጎትና አቅርቦት ለጣጣጣም፣ ለልጣት ፕሮግራሞች ዝግጅትና አፈጻጸም ግምገጣ፣ ለፖሊሲ ውሳኔ፣ ለልዩ ልዩ የጥናትና ምርምር ሥራዎች፣ ለአገልግሎት አሰጣጥና ቁጥጥር ግብዓት የሚውሉ ወቅታዊና ጥራታቸውን የጠበቁ የሥራ ገበያ መረጃዎች ተሰብሰበው፣ ተደራጅተውና ተተንትነው ለተለያዩ ተጠቃሚዎች ተደራሽ የሚደረጉበት ዘመናዊ የመረጃ አያያዝ ሥርዓት ይዘረጋል ፣

በአለም አቀፍ ደረጃ የሚጻድቁ ስምምነቶችን፣ የአሥሪና ሥራተኛ ጉዳይ አስተዳደር ተልዕኮን የሚያሳኩ ፖሊሲዎች፣ ሕንችና ፕሮግራሞች በዞኑ በአግባቡ ሥራ ላይ እንዲዉሉ የሚደረጉ ሲሆን፣ በስራ ላይ ያሉትን የህግ ማዕቀፎችን በአፈጻጸም ወቅት ያለባቸዉን ክፍተቶችን መረጃ በማደራጀት እንዲሻሻሉ ግብዓት የሚቀርብ ሲሆን በየጊዜዉ ከሚኖረዉ ነባራዊ ሁኔታ ጋር ለዘርፉ አስፈላጊ የሆኑ የህግ ማዕቀፎችን፣ ፕሮጀክቶችንና ፕሮግራሞች በመለየት እንዲወጡ እና ተግባራዊ እንሆኑ ይደረጋል፡፡

2.1.4 የማህበራዊ ጥበቃ ስርዓትን መዘር ጋትና ማስፋፋት ፤

የማህበራዊ ጥበቃ ስርዓት በተገቢ መልኩ በመዘርጋት በሁሉም የዞኑን አካባቢዎች ተመጋጋቢ እና ተደጋጋፊ እንዲሁም በየጊዜው ሽፋኑ እና ደረጃው እያደገ እንዲሄድ ይደረጋል፡፡ በመንግስት፣ መንግስታዊ ባልሆኑ ድርጅቶች፣ በህብረተሰቡ፣ በንግዱ ማህረሰብ፣ በሃይማኖት የልማት ተቋማት እና በሲቪክ ማህበራት በየደረጃው ባሉ አደረጃጀቶች በተበጣጠሰ መልኩ በመከናወን ላይ የሚገኙትን ዘርፊ ብዙ ፕሮግራሞችን ተቀናጅተው ውጤት በሚመጣ አኳኳን እንዲፈጸሙ ይደረጋሉ፡፡ የማህበራዊ ጥበቃ ፕሮግራሞችን ተፈጻሚነት ለማሳደግ የሚያስችሉ በጥናትና በመረጃ ላይ የተመሰረቱ ፖሊሲዎች፣ ህንች፣ ስትራቴጂዎች፣ደንቦችና የማስፈፀሚያ ድርጊት መርሃ-ግብሮች እና የአገልግሎት አሰጣጥ ስታንዳርዶች ስራ ላይ እንዲውሉ ይደረጋል፡፡

የማህበራዊ ጥበቃ ፕሮግራሞችን ለመምራት የሚያስችል የተቀናጀ ማዕከላዊ የመረጃ ቋት በማቋቋም ሥራ ላይ እንዲውል ይደረጋል፡፡ ከመንግስት፡ ከማህረሰቡ፤ ከግል ድርጅቶች እና ከልጣት አጋሮች የሚገኝ የፋይናንስ ምንጮችን በመጠቀም በየደረጃው ሽፋኑ እና ጥራቱ እያደገ የሚሄድ እና ዘላቂነት ያለው የማህበራዊ ጥበቃ ፈንድ በማቋቋም ሥራ ላይ እንዲውል ይደረጋል፡፡ የማህበራዊ ጥበቃ ፕሮግራሞች ውጤታማ እንዲሆኑ በየደረጃው አቀናጅቶ እና አስተባብሮ ለመምራት የሚያስችል የማህበራዊ ጥበቃ ምክር ቤት እንዲቋቋምና ተገቢ ሚናውን እንዲወጣ ይደረጋል፡፡ ቤተሰብ የማህበራዊ መሰረት በመሆኑ ተገቢ ሚናውን እንዲወጣ የሚያስችል በጥናት ላይ የተመሰረተ አደረጃጀት እንዲኖረው ይደረጋል፡፡ የተለያዩ አሥራሮችና አደረጃጀቶችን ተግባራዊ በማድረግ ቤተሰብ በማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች መከላከልና ማቋቋም ላይ ተገቢ ሚናውን እንዲወጣ ይደረጋል፡፡በሌላ መልኩ የማህበራዊ ጥበቃ ባለሙያ የሥራ ስምሪት አደረጃጀት ጥናት ጻድቆ ወደ ትግበራ እንዲገባና የማህበራዊ ጥበቃ ባለሙያ ስልጠና አጠናክሮ በማስቀጠል ህብረተሰቡን ይበልጥ ተጠቃሚ የማድረግ ጉዳይ ትኩረት ተሰጥቶ የሚሰራ ይሆናል፡፡

2.1.5. የአካል ንዳተኞችን ተካታችነትና እና ተደራሽነት ማስፋፋት

የአካል ጉዓተኞች የእኩል እድል ተሳታፊነትና ተጠቃሚነት ለማሳደግ የተለያዩ ስልቶችን በመቀየስና የአሰራር ስርአቶችን በመዘርጋት ተከታታይነት ያላቸውና ውጤትን ለማምጣት የሚያስችሉ የተለያዩ የስልጠናና ግንዛቤ ማሳደጊያ ስራዎች ይከናወናሉ፡፡ አካል ጉዳተኞች በሁሉም ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ ተገቢውን ተሳትፎ በማድረግ ተጠቃሚነታቸው እንዲያድግ የሚመለከታቸውን አካላት በመምራትና በማስተባበር የአካላዊ እና የማህበራዊ የተሃድሶ አገልግሎቶች እንዲያገኙ ይደረጋል፡፡ የአካል ጉዳተኞችን ኢኮኖሚያውና ማህበራዊ ተካታችነት ለማሳደግ የሚያስችሉ የጉዳት አይነታቸውን ታሳቢ ያደረገ የአካልና አካል ድጋፎች በስፋት እንዲቀርቡ ይደረጋል፡፡

አካል ጉዳተኞች አቅጣቸውንና ችሎታቸውን በመጠቀም አምራችና ተጠቃሚ እንዲሆኑ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበርና በመቀናጀት የትምህርት እና ስልጠና እድሎች እንዲመቻቹላቸው እና በማንኛውም የስራ መስክ እንዲሰጣሩ ይደረጋል፡፡ እንዲሁም አምራች ዜጎች በመሆን በሃገሪቱ የእድገት ጉዞም የበኩላቸውን ሚና እንዲወጡ አስፈላጊውን የስነ-ልቦና እና ማህበራዊ ድጋፎች እንዲያገኙ ይደረጋል፡፡

የአካል ጉዳተኞችን አድልዎና መገለል ለመቀነስና ለማስቀረት ስራ ላይ በዋሉ ህንች ውስጥ የተቀመጡትን ያልተገቡ እና የአካል ጉዳተኞችን መብቶች የሚጋፉ ጉዳዮች እንዲስተካከሉ እና አዲስ የሚወጡ ህንች የአካል ጉዳተኞችን ተካታችነት፣ ተደራሽነት፣ ተሳታፊነት እና ተጠቃሚነት እንዲያረጋግጡ ይደረጋሉ፡፡ አካል ጉዳተኞች እንደማንኛውም የህብረተሰብ ክፍል በአእምሮና በሰውነት ዳብረው ጤነኛ እንዲሆኑ በማንኛውም ዘመናዊና የባህላዊ ስፖርት እና የመዝናኛ ውድድሮች ተሳትፏቸው እንዲያድግ ይደረጋል፡፡ አካል ጉዳተኞች ለማንኛውም የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት፣ ለትራንስፖርት፣ ለመረጃ፣ ለኢንፎርሜሽን ለቴክኖሎጂ ውጤቶች እና ለሌሎች መሰረተ ልማቶች ተደራሽ እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡ ህገራችን ተቀብላ ያጻደቀቸው የተ.መ.ድ የአካል ጉዳተኞች መብት ስምምነት እና የአፍሪካ የአካል ጉዳተኞች መብቶች ፕሮቶኮል አተገባበር ውጤታማ እንዲሆኑ የተለያዩ ተግባራት ተሬጻሚ እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡ መንግስታዊ ያልሆኑና በአካል ጉዳተኝነት ላይ የሚሰሩ ድርጅቶች ለአካል ጉዳተኞች የሚያቀርቡት ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ አገልግሎት ውጤታማ እንዲሆን ተገቢውን የክትትል፣የድጋፍና የቁጥናር ስራዎችን በማከናወን የአካል ጉዳተኞች ተጠቃሚነት እንዲያደግ ይደረጋል፡፡

2.1.6. የአረጋዊያንን ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ተሳፊነት እና ተጠቃሚነት ማስፋፋት

ተከታታይነት ያላቸው የስልጠና እና የግንዛቤ ማሳደጊያ መድረኮችን በመፍጠርና በመጠቀም ህብረተሰቡንና የሚመለከታቸውን አካላት ለአረጋዊያን የሚያድርጉትን የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ድጋፍና እንክብካቤ እንዲያድግ ይደረጋል፡፡ አረጋዊያን የሥነ ልበና እና ማህበራዊ የተሃድሶ አገልግሎቶችን እንዲያገኙ በማድረግ የኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ተሳታፊነታቸው እና ተጠቃሚነታቸው እንዲያድግ ይደረጋል፡፡

ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበርና በመቀናጀት አረጋዊያን ለማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት፣ ለትምህርት፣ለጤና ፣ለትራንስፖርት፤ ለሕንጻ፤ ለመረጃ፣ ለኢንፎርሜሽን እና ቴክኖሎጂ ውጤቶች ተደራሽነታቸውና ተጠቃሚነታቸው እንዲያድግ ይደረጋል፡፡

የሚመለከታቸውን አካላት በማስተባበርና በመምራት አረጋዊያን ላይ የሚደርሱ የመብቶች ጥሰቶችን በማስከበር የኢኮኖሚና ማህበራዊ ተጠቃሚነታቸውን ለማሳደግ የሚያስችሉ የተለያዩ ተግባራት ይከናወናሉ፡፡በንጠርና በከተማ የሚኖሩ ጧሪና ዴጋሬ የሌላቸው አረጋዊያን የልማታዊ ሴፍቲኔት ፕሮግራሞች እና የሌሎች መሰረታዊ አንልግሎቶች ተጠቃሚነታቸው ሽፋን እንዲያድግ ይደረጋል፡፡ ማህበረሰብን መሰረት አድርንው የተዋቀሩ አደረጃጀቶች፤ ሲቪክ ማህበራት እና የንግዱ ማህበረሰብ ጧሪና ዴጋፊ ለሌላቸውን አረጋዊያን የሚያደርጉትን ድጋፍ እና እንክብካቤ ሽፋን እንዲያድግ ይደረጋል፡፡ የህብረተሰቡ ማህበራዊ መስተጋብር ቀጣይነት እንዲኖረው ለማድረግ አረጋዊያን በህይወት ዘመናቸው ያካበቱትን እውቀትና ክህሎት ለተተኪው ትውልድ ማስተላለፍ የሚችሉባቸው አሰራሮች እና አደረጃጃቶች ተዘርግተው ተግባራዊ ይደረጋሉ፡፡ አረጋዊያን ለህንራቸው ላበረከቱት አስተዋጽኦ እውቅና እና ክብር ለመስጠት እንዲሁም በእድሜ መግፋት ምክንያት የሚደርስባቸውን

ቸግር ለማቃለል በተዘረጉ የኢኮኖሚያዊ እና የማህበራዊ አገልግሎት መስጫ ተቋጣት ቅድሚያ አገልግሎቶችን እንዲያገኙ ይደረጋል፡፡ የአፍሪካ ህብረት ያጻደቀው የአረጋዊያን ፕሮቶኮል አተገባበርን ውጤታጣ የሚያደረጉ ልዩ ልዩ ተግባራት ተፈጻሚ እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡ በየደረጃው በስራ ላይ ያሉ የአረጋዊያን ማሕበራት ተገቢ ሚናቸውን እንዲወጡ እና የአረጋዊያን ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ተሳታፊነትና ተጠቃሚነት ለማሳደግ ለሚቋቋሙ ማህበራት እየተሰጠ ያለው የቴክኒክና ድጋፍ በስፋት ተጠናክሮ ይቀጥላል፡፡

2.1.7 የኢኮኖሚያዊ እና የማህበራዊ ችግሮች ተ*ጋ*ላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎችን ተሳታፊነት እና ተጠቃሚነት ማስፋት

ተከታታይነት ያላቸው የስልጠናና የግንዛቤ ማሳደጊያ መድረኮችን በመፍጠርና ለኢኮኖሚያዊ እና ለማህበራዊ ችግሮች ተጋላጭ ለሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች የሚያድርጉትን ድጋፍና እንክብካቤ ሽፋን እንዲያድግ ይደረጋል፡፡ የኢኮኖሚያዊ እና የማህበራዊ ችግሮች ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች ተገቢውን የሥነ ልቦና እና ማህበራዊ የተሃድሶ አገልግሎቶችን እንዲያገኙ በማድረግ በአገሪቱ በሚካሄዱ የኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ልማቶች ተሳታፊነታቸውና ተጠቃሚነታቸው እንዲያድግ ይደረጋል፡፡ የንዳና ተዳዳሪነትን ለመቀነስ የሚያስችሉ የተለያዩ ተግባራት ተፈጻሚ ይደረጋሉ፡፡ የአደገኛ ዕጾችና መድሃኒቶች ተጠቃሚን ለመቀነስ የሚያስችሉ የተሃድሶ አገልግሎቶች ይሰጣሉ፤ የችግሩ ሰለባ የሆኑትንና የአደገኛ ዕጾችና መድሃኒቶች ተጠቃሚዎች የማቋቋም ሽፋኑ እያደገ እንዲሄድ ይደረጋል፡፡በከተማና በገጠር የሚገኙ ድሃና ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች የትምህርት፣ የስልጠና እና የሥራ ስምሪት ተሳታፊነታቸው እና ተጠቃሚነታቸው እንዲያድግ ይደረጋል፡፡በዞኑ ዋና ዋና ከተሞች የሚገኙትን የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ተጋላጭ የሆኑ የህብተረሰብ ክፍሎች የመሰረታዊ አገልግሎቶች ተጠቃሚነታቸው እንዲያድግ ይደረጋል፡፡

የኢኮኖሚያዊ እና የማህበራዊ ችግሮች ተጋላጭ በሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች ላይ የሚደርሱ የመብቶች ጥሰቶችን በማስከበር የኢኮኖሚና ማህበራዊ ተጠቃሚነታቸው እንዲያድግ ይደረጋል፡፡ በንጠርና በከተማ የሚኖሩ ድሃና ተጋላጭ የሆኑ የህረተሰብ ክፍሎች የኑሮ ሁኔታ እንዲሻሻል የልማታዊ ሴፍቲኔት ፕሮግራሞች እና የሌሎች መሰረታዊ አገልግሎቶች ተጠቃሚነታቸው እንዲያድግ ይደረጋል፡፡ ማህበረሰብን መሰረት አድርንው የተዋቀሩ አደረጃጀቶች፡ ሲቪክ ማህበራት እና የንግዱ ማህበረሰብ የኢኮኖሚያዊ እና የማህበራዊ ችግሮች ተጋላጭ ለሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች የሚያደርጉትን ድጋፍ እና እንክብካቤ ሽፋኑ እንዲያድግ ይደረጋል፡፡የንዳና ተዳዳሪዎች ማቆያ ማዕከላትም በከተሞች/ ወረዳዎች ተዘጋጅተው ወደ ትግበራ እንዲገቡ የሚሰራ ይሆናል፡፡

2.1.8 የባለብዙ-ዘርፍ ጉዳዮችን ማንልበት

ለሥርዓተ-ፆታ ጉዳዮች፣ መደበኛ ላልሆነው የኢኮኖሚ ዘርፍ አንቀሳቃሾች፣ ወጣቶች፣ ስደተኞች፣ የአካል ጉዳት ያለባቸው ሥራተኞች እንዲሁም ለጉልበት ብዝበዛ የተዳረጉ ሕጻናት ላይ ያተኮሩ ልዩ ልዩ የመከላከያና የሕግ ጥበቃ ፕሮግራሞች፤ የአካባቢ ጥበቃና የአየር ንብረት ለውጥ እና በሥራ ቦታዎች ኤች አይ ቪ እና ኤድስን እና ሌሎች ተላለፊ በሽታዎችን የመከላከልና የመቆጣጠር ሥራዎችን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበርና በመቀናጀት ከመደበኛ የዘርፉ ተልዕኮዎች ጋር ተካተው ተግባራዊ ይደረጋሉ፡፡ እንዲሁም ከላይ የተጠቀሱ ዜንች ለማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግር ውስጥ የሚገኙ ዜንች አስፈላጊውን የማህበራዊ ደህንነት አገልግሎት ተጠቃሚ እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡